

# GŁOS PORANNY

DZIENNIK SPOŁECZNY, POLITYCZNY I LITERACKI

Redakcja: Piotrkowska 101. Telefony: 144-44, 177-77. Redaktor przyjmuje od godz. 5-ej — 7-ej wieczorem. Cena 20 groszy. Administracja: Piotrkowska 70. Telefon 22-222. Tel. nocny 144-44, Nr. konta P.K.O. 66.155 i 64.730

## Hitleryzm się chwieje

W obliczu bankructwa zeszłorocznych hasel „Führer“ wzywa do wiary i solidarności

Sytuacja gospodarcza Niemiec pogarsza się z dnia na dzień

BERLIN, 17 V. (PAT). — W gmachu sejmu pruskiego odbył się dziś drugi kongres narodo- socjalistycznego „Frontu pracy“, w którym wzięli udział m. in. ministrowie Rzeszy, rządów krajowych oraz wybitni przywódcy partji narodo- socjalistycznej i przedstawiciele korpusu dyplomatycznego.

Punktem kulminacyjnym kongresu była dwugodzinna mowa kanclerza Hitlera, którego wywody wywarły na obecnych silne wrażenie. Kanclerz skreślił swój program społeczno- gospodarczy w ogólnych liniach i przeciwstawił się w ostrej formie etatyzmowi komunistycznemu.

Nie wolno zapominać — oświadczył Hitler, — że gospodarstwo Niemiec nie jest oparte na zasadach administracji państwowej. Gdyby zastosowano socjalizację do organizacji życia gospodarczego Niemiec, skończyłoby się to klęską gospodarstwa. Na tej drodze nie mażliwym jest osiągnięcie jakichkolwiek postępów gospodarczych.

W tem miejscu kanclerz przeciwstawił organizację gospodarstwa niemieckiego koncepcji Sowieców, oświadczając, że związek sowiecki opiera się stale na państwach kapitalistycznych, korzystając z ich pomocy w postaci inżynierów i maszyn. Sowiety sprowadzają wszystko z państw kapitalistycznych, ale mówią o komunizmie. Sowiety żyją tylko kosztem urzędów niekomunistycznych.

Światopogląd musi być oparty całkowicie na własnych siłach.

Tego komuniści nie potrafią. Wszelkie eksperymenty w tym kierunku kończyły się zawsze katastrofą.

Nie można osiągnąć maximum produkcji, stosując zasadę, która godzi wprost w inicjatywę prywatną.

Narodowi socjaliści dążą do możliwie jaknajwiększego rozwinięcia sił, tkwiących w narodzie niemieckim, wstępując przeciwko egoistycznym interesom poszczególnych jedno stek i grup.

Kanclerz podkreślił nieracjonalność stosowania form walki między poszczególnymi grupami w społeczeństwie niemieckim. Tylko autorytet państwa może przeciwstawić się tego rodzaju metodom.

Państwo nie będzie narzędziem przedsiębiorców, ani robotników, stojąc ponad grupami.

To, co narodowi socjaliści uważają za swój cel, wymaga czasu i cierpliwości.

Nie należy zrażać się przejściową recydywą. Wytrzymałość jest wszystkim.

Musi się mieć odwagę nie odstępowania od celu.

Kanclerz zakończył apelem, aby „Front pracy“ nie tracił wiary, będącej największą siłą świata.

Cały naród niemiecki — oświadczył Hitler — w pochodzie swoim ożywiony jest dziś nowym rytmem, który doprowadzić go musi do szczęśliwej

przyszłości. My wszyscy, którzy przeżyliśmy wojnę, wiemy, że celem polityki nie może być prowadzenie wojny.

Naszym celem będzie zawsze danie narodowi możności szczęśliwego życia

i dlatego nie istnieje dla nas inna polityka poza polityką pokojowej odbudowy. Ale z tego właśnie powodu nigdy nie możemy pozwolić na degradowanie narodu niemieckiego do poziomu niewolników. My nie złamiemy pokoju, ale nowe Niemcy nigdy nie wyrzekną się swoich praw i nigdy nie złożą orłury ze swej ziemi.

Naród niemiecki z fanatyzmem bronić będzie swego pa-

wa do życia na tym świecie. Nie złamiemy nigdy pokoju, ale niech nikt nie myśli, że w okresie pokoju będzie mógł nas bez oporu ujarzmić.

### Bilans handlowy staje się wprost tragiczny

BERLIN, 17 V. (PAT). Ogłoszenie sprawozdania Banku Rzeszy, wykazującego spadek środków pokrycia o blisko 25 milj. mk., jak również gwałtowne pogorszenie się bilansu handlowego w kwietniu wpłynęło bardzo ujemnie na kształtowanie się dzisiejszej giełdy papierów wartościowych. Prawie wszystkie akcje uległy niższości, tracąc na kursie do 3 procent.

Nie bez wpływu na giełdę pozostaje też przeciąganie się konferencji transferowej, obradującej w Berlinie od trzech tygodni. Dotychczasowy jej przebieg nie wydaje się rokować zbyt pomyślnych wyników.

### Hitler ma dość niepoczytalnych bredni Streichera

BERLIN, 17 V. (PAT). Niemieckie biuro informacyjne donosi, że specjalny numer znanego tygodnika antysemitckiego „Der Stürmer“ wydawanego przez przywódcę narodowych socjalistów, Juliusza Streichera w Norymberdze, który ukazał się w maju pt. „Numer mordu rytualnego“, został na rozkaz kanclerza skonfiskowany.

Jak wiadomo, naczelna rada żydów niemieckich, po ukazaniu się tego numeru specjalnego, wystoso-

wała uroczysty protest na ręce kanclerza Hitlera.

### Przygotowania do plebiscytu w Zagłębiu Saary

SAARBRUECKEN, 17. V. (PAT). „General Anzeiger“ donosi, że w pobliżu granicy francuskiej pod Willerfangen oddziały szturmowe z Zagłębia Saary w sile około 500 ludzi odbyły nocne ćwiczenia z udziałem kolumn motocyklowych i samochodowych. Dziennik zapytuje, jak możliwe są tego rodzaju ćwiczenia wbrew zapewnieniom o lojalności „niemieckiego frontu“ oraz bez wiedzy policji i żandarmerji.

SAARBRUECKEN, 17. V. (PAT). Od początku bieżącego tygodnia wstrzymane zostały wszelkie ruchy w oddziałach francuskich, stacjonowanych w Saarguemins, Forbach i St. Avold.

### Zamach na Brüninga Strzały rewolwerowe z zasadzki

BERLIN, 17 V. (Tel. wł.). — W Berlinie rozeszła się w dniu wczorajszym pogłoska, jakoby były kanclerz Brüning padł ofiarą zamachu. Pogłoska ta jednakże nie potwierdza się.

Nazwisko Brüninga, który po rozwiązaniu partji politycznych całkowicie wycofał się z polityki, w ostatnich czasach coraz częściej wypływało na wiadomości, a mianowicie w związku z tarciami w sprawie konkordatu. Brüning uważany jest obecnie za właściwego wodza opozycji katolickiej która chce wywalczyć pewną autonomję w dziedzinie polityki kulturalnej w trzeciej Rzeszy.

Pewna grupa młodych fanatyków, którym te skromne dążenia do zabezpieczenia minimalnych praw kulturalno- politycznych wydawały się zdradą stanu, postanowiła widocznie nie unieszkodliwić Brüninga od pewnego czasu znajduje się w klasztorze Ettal obok Oberammergau. Przed kilkoma dniami, kiedy Brüning wracał ze spaceru, kilku młodych ludzi oddało doń z zasadki kilka strzałów rewolwerowych. Strzały te chybiły Brüningowi udało się skryć w klasztorze. W sprawie tej prowadzone jest obecnie śledztwo przez władze z polecenia bawarskiego ministra spraw wewnętrznych.



## Cześć radykałów hiszpańskich

nie zgodziła się na współpracę z prawicą i wystąpiła z partji

PARYŻ, 17. V. — Z Madrytu do nasza, że wczoraj nastąpił oczekiwany oddawna rozłam w stronnictwie radykalnym. Secesja jest skierowana

przeciwko przywódcy stronnictwa b. premierowi Lerroux, oraz obecnemu premierowi — Samperowi.

Na czele frakcji opozycyjnej stoi b. premier a ostatnio minister spraw wewnętrznych, Martinez Barrio.

Rozłam nastąpił wskutek różnic zdań w sprawie ustosunkowania się radykałów do stronnictw prawicowych.

Martinez Barrio wraz z 20 deputowanymi zgłosił swe wy-

stąpienie ze stronnictwa radykalnego.

Poprzednio odbyła się sześciogodzinna konferencja b. ministra Barrio z Lerroux i innymi przywódcami stronnictwa. Konferencja ta nie doprowadziła do żadnych rezultatów.

Martinez Barrio wypowiedział się w ostry sposób

przeciwko współpracy radykałów ze stronnictwami prawicowymi.

Były premier Barrio wysunął projekt natychmiastowego rozwiązania korczów i rozpisanie nowych wyborów

oraz utworzenia rządu szerokiej koncentracji republikańskiej. Ler-

roux odrzucił żądania Martinez Barrio, podkreślając, że nie można kwestjonować lojalności agrarjuszów i katolickiej partji ludowej wobec republiki, ponieważ grupy te zobowiązały się uroczyście do obrony ustroju republikańskiego.

Po posiedzeniu były premier Lerroux zaznaczył, że rozłam nastąpi w atmosferze przyjaznej i że jest przekonany, iż secesjonisci powrócą w przyszłości pod sztandary stronnictwa radykalnego. Secesja części radykałów nie pociągnie za sobą

żadnych następstw politycznych dla gabinetu Sampera, który może liczyć na tolerancję stronnictw prawicowych.



# Przebudowa psychiczna

## Niema prawdziwej zmiany ustroju bez przerobienia człowieka

Przebudowa społeczna jest jednocześnie przebudowa psychiczna.

Każda zmiana ustroju państwowego i gospodarczego powoduje zmianę ukształtowania moralnych, zapatrywań, poglądów. — Z drugiej strony skuteczność każdej zmiany ustroju, urzeczywistnienie każdej reformy społecznej zależy od tego, czy społeczeństwo jest do takich zmian przygotowane. Celem i zadaniem polityki i w ogóle wszelkiej działalności społecznej jest nietylko wprowadzenie w życie tych lub innych przepisów i instytucji: polityk dążyć musi do wychowania jednostek, do oddziaływania na duszę społeczeństwa. W zależności od usposobienia polityka działalność jej ma albo charakter agitacji albo pedagogiki społecznej.

Uwagę powyższą — że przebudowa społeczna jest jednocześnie przebudową psychiczną — w podwójnym więc rozumieniu należy sensie: jest to zarówno nakaz postępowania, jak i stwierdzenie faktu. Z tego ostatniego — historycznego — punktu widzenia niezmiernie ciekawym byłoby stwierdzenie, w jakim stopniu zmiany ustroju politycznego i gospodarczego rzeczywiście powodują zmiany w życiu umysłowym i moralnym społeczeństwa? jak głęboko ta przebudowa psychiczna sięga? w jaki sposób zmienia ustrój psychiczny jednostki całych warstw ludności?

Historycy nie zawsze się nad tego rodzaju kwestją zastanawiają. Interesują ich przeważnie zdarzenia polityczne lub go-

spodarcze, fakty, uzewnętrznione w postaci aktów, instytucji, czynów, liści i t. d. Strona obojętna rozwoju historycznego natomiast — mniej uchwytne, bardziej subtelna — pozostaje terenem niezbadanym. — Czasem umysł literata zastanowi się nad życiem codziennym epoki, nad przeżyciem grzebieńnego obywatela, ale powieści historyczna wymaga od pisarza podwójnej kwalifikacji, podwójnego talentu: historyka i beletrysty, rzadko więc kiedy zechce powieściopisarz obciążać pracę swoją materialem historycznym. Woli żywe, bezpośrednie, niezamęcone kurzem archiwalnym źródło życia współczesnego.

Anatol France albo Aldanow pisarze, odtwarzający w swych powieściach dzieje dawnych czasów, należą pod tym względem do wyjątków. Tem więcej należy ich cenić.

Odpowiedź, jaką znajdujemy w niektórych utworach wymienionych powieściopisarzy („Bogowie łakną krwi” i „Dziwoty Termidora”) na interesujące nas zagadnienie, jest bardzo charakterystyczna. Mianowicie: epokowe dzieło rewolucji francuskiej, radykalna koncepcja polityczna Roussea, fanatyczna postać Robespiera — cała ta parada historyczna nie dotarła do życia powszedniego. Piornicy i błyskawice Rewolucji na chwilę tylko olśniewają przeciętnego obywatela, mogą go zniszczyć, ale nie zdołają przetrwać. Życie prywatne toczy się jak dawniej, podczas gdy zmianom ulega ustrój państwa, gdy głosi się nowe, nieznane dotąd zasady etyczne, gdy na czele społeczeństwa stają ludzie nowi okrutni burzyciele swego i obcego życia. Przebudowa społeczna rewolucji francuskiej w nieznacznej tylko mierze była przebudową psychiczną, zmieniło się jedynie oblicze grupy przywódców politycznych, życie umysłowe i moralne większej części społeczeństwa zmie-

nia się bardzo powoli, kroczą ścieżkami niewidzialnymi.

Taki jest mniej więcej sens historycznych obrazów, zawartych w dziełach wspomnianych pisarzy. Nasuwa się pytanie: czy w dniu dzisiejszym zmiany umysłowości ludzkiej są już tak istotne i tak radykalne, jak marzyli o tem rewolucjoniści francuscy?

W sferze społecznej możliwa jest bowiem rewolucja, raptowna zmiana praw i instytucji, możliwa jest również radykalna zmiana trybu życia prywatnego poszczególnych członków społeczeństwa. Ale to, co stanowi *privatisimum* każdego człowieka, życie psychiczne jednostki nie da się zmienić tak szybko: w tej sferze działają prawa ewolucji. Co się dzieje, gdy siła rewolucji społecznej natrafi na prawa ewolucji psychicznej, o tem najlepiej mogą sądzić współcześni. — świadkowie radykalnych zmian na wszystkich odcinkach życia publicznego we wszystkich krajach.

Leży przede mną, naprzykład książka rosyjskiego pisarza Lebedzińskiego, książka dotychczas na język polski nie tłumaczona. Nie wiem, jakie miejsce zajmuje Lebedziński w literaturze rosyjskiej. U nas, zdaje się, jest mało znany. Tytuł powieści: „Narodziny bohatera”. Książka świeża, szczerza, śmiała i przenikliwa, (o stronie literacko-estetycznej tego utworu mówić nie będę).

Tematem powieści jest miłość człowieka dojrzałego do młodej dziewczyny, która po śmierci siostry pozostała w rodzinie szwagra jako wychowawczyni dwojga dzieci i gospodyni. Drugim tematem jest roz-  
\*\*\*\*\*  
Obstruka. Orzeczenia szpitali poświadczają, że naturalna woda gorzka „Franciszka-Józefa” jest chętnie przyjmowaną również i przez obłożnie chorych i uważana za bardzo pożyteczną. Pytajcie się lekarzy.  
\*\*\*\*\*

kład rodziny, usamodzielnienie się najmłodszej generacji, powstanie „kommuny dzieci”. Ale są to tematy oficjalne, zewnętrzne. Powieść Lebedzińskiego przenika jedna, głęboka, charakterystyczna auta, która stanowi właściwy temat powieści.

W centrum utworu znajduje się stary, doświadczony rewolucjonista, człowiek mądry, dzielny, oddany swej pracy — ów ziemlody już człowiek, czyja miłość do młodej dziewczyny stanowi interesującą fabułę powieści. Pomocnikiem i uczniem jego jest człowiek o dziwnym nazwisku: Ejdkunien — człowiek szablonu, wykonawca, urzędnik, formalista zarówno w stosunkach służbowych i politycznych, jak i w stosunku do samego siebie. Otóż ten nieoryginalny, krótkowzroczny, tak niezmiernie daleki od rzeczywistości, tak obojętny i martwy jak jego nazwisko człowiek staje się dla naszego bohatera symbolem własnej jego tragedii, co więcej: tragedii całej współczesnej inteligencji rosyjskiej.

Ejdkunien — to ślepe, zewnętrzne podporządkowanie się formom przepisowym i hasłom, na danym zgóry. Ejdkunien to — zewnętrzna przebudowa psychiczna — tylko zewnętrzna, tylko formalna, pozostawiająca niefunkcyjną istotę człowieka. Ejdkunien to obłuda, to podwójna buchalterja obywatela, który składa rachunek przed oficjalną opinią świata, ale przemilcza rachunek, który prowadzi nakazuje sumienie: „to wszystko Ejdkunien”, mój wewnętrzny Ejdkunien”. Lebedziński — podobnie jak bohater powieści jego — „wnet spostrzegł jasno i otwarcie wewnętrzny wroga swego Ejdkuniena, otóż on, krótkowzroczny obłudnik, ukrywający istotę rzeczy...” — Autor piętnuje pychę, z którą młodzi rewolucjoniści odwracają się od życia, brak należytego zrozumienia rzeczywistości, powierzchowny i pozorny tylko poprawny stosunek do ży-

cia, ślepa pewność siebie, za którą kryje się niemoc wobec zjawisk niepojętych i żywiołowych. I wreszcie — oto skutki społeczne nieprzestrzegania prawa ewolucji psychicznej: im więcej pracował jeden z młodych rewolucjonistów, „im mocniej przykręcał śrubę swego administrowania, czystego i martwego, im więcej zapalał wkładał w swoje wykłady, im konsekwentniej walczył z „odchyleńcami”, tem większa przestrzeń dzieliła jego i przyjaciół od wielomiljonowego narodu, żyjącego w niedoli i nędzy...” (Dla ścisłości dodam, że mowa tu jest o ludności jednego z azjatyckich obszarów Związku Sowieckiego, gdzie prowadzą pracę bolszewicy).

Są to słowa, zdaniem moim niezwykle śmiałe w ustach pisarza sowieckiego. Zawierają one uzasadnienie psychologizacji i usprawiedliwienie wszelkich „odchyleń”, nawołują do polityki kompromisowej, zdolnej pogodzić praktykę z doktryną. Nie jest zupełnie jasnym, czemu powieść swą nazwał Lebedziński: „Narodziny bohatera”. Ale książka ta potwórdza wypowiedzianą na wstępie myśl, że prawdziwym bohaterem rozwoju społecznego jest niewidzialna i nieznaną jednostką, której wychowanie, charakter i uświadomienie stanowią warunek skuteczności przebudowy społecznej.

L. Kulikowski.

### Wielka autostrada Bruksela — Berlin — Warszawa

We Włoszech powstał projekt budowy wielkich autostrad europejskich, regulujących ruch samochodowy i łączących poszczególne części kontynentu. Projekt obejmuje budowę czterech autostrad. — Jedną z nich prowadzi z Lizbony do Madrytu, Barcelony, Marsylii, Genui, Neapolu aż do Sofji i Bukaresztu. Drugą przechodziłaby z Calais przez Dijon, Berno, Medolan, Wenecję i Trjest do Sofji i Konstantynopola. Trzecia łączyłaby Paryż i Bukareszt przez Monachium, Salzburg i Wiedeń. — Czwarta wreszcie obejmowałaby trasę Bruksela — Warszawa przez Kolonję i Berlin. Te cztery wielkie autostrady posiadałyby łączną długość około 32.000 km.

### Prez z racjonalizacją

Międzynarodowy instytut racjonalizacji w Genewie został zlikwidowany. Do zlikwidowania i zamknięcia tej instytucji przyczyniła się w pierwszym rzędzie gruntowna zmiana w nastawieniu opinii wobec sprawy racjonalizacji pracy. W tej kwestji, jak i w wielu innych, np. autarchji, poglądy uległy radykalnej zmianie, sympatje odwróciły się w inną stronę. Żyjemy bowiem w okresie, w którym zmiany poglądów na zasadnicze problemy życia gospodarczego następują bardzo szybko po sobie, a dogmaty wczorajsze są dzisiaj zabytkiem muzealnym. Tak warkło pędzi rzeczywistość, której dekoracja wciąż zmienną są teorie i kanony ekonomiczne.

Największy sukces produkcji Polskiej

## „Przybłęda”

reżyserji Jana Nowiny-Przybylskiego

z Iną Benitą i Zbigniewem Staniewiczem w rol. główn.

Wkrótce w kinie „Roxy”

### KINO „ROXY”

NARUTOWICZA 20

Dziś i dni następnych!

## Ostatni Ataman Annienkow

W rol. gł. B. Ływanow i R. Gardin oraz najwybitniejsi artyści teatru Narodowego w Leningradzie. NADPR.: NAJNOWSZE AKTUALNOŚCI. Pocz. seansów o 4, w sob., niedz. i święta o 12. Na poranki i pierwsze seanse ceny miejsc niższe

Pierwszy sowiecki film salonowy wytwórni Sojuzkino w Leningradzie

Film ilustrujący w sposób realistyczny ostatnie podryg Białej Gwardji przeciwko Armii Czerwonej. Reżyserja: MIKOŁAJ BEREZNOW

### PALACE

Dziś i dni następnych!  
reżyserja: Marion Gering

Nieźródlna para wirtuozów ekranu Silvia Sidney, Fredric March w najnowszej komedji sezonu

## Sprytna Dziewczynyna

Nadprogramy!

Początek o g. 4-iej, w soboty, niedziele i święta o godz. 12 w poł. Sala mechanicznie wentylowana

Dobry humor!  
Doskonała gra!  
Niebywała wystawa

### „MUZA”

(dawniej „Luna”)

Dziś i dni następnych!

Największy dotychczas wyprodukowany film czeski, poświęcony tym, którzy kiedykolwiek stali przed tablicą szkolną

Blaski i cienie, radości i smutki młodych serc.

I. Plachta, F. Smolik, B. Nowotny, J. Swoboda, H. Gabrielowa, R. Myśliwecka

Nadprogramy!

## Przed Matura

Główne role odtwarzają wybitni artyści czescy:

R. Myśliwecka  
Ceny miejsc niższe!



# Przyjmowanie list skończone

## Blok rządowy, socjaliści, endecja i Niemcy stają do walki we wszystkich okręgach

W dniu wczorajszym główna komisja wyborcza zakończyła przyjmowanie list kandydatów do rady miejskiej.

Ogółem wpłynęły do głównej komisji 93 listy kandydackie.

We wszystkich dziesięciu okręgach

wyborczych wystawily listy następujące komitety wyborcze: 1) powszechny blok pracy dla samorządu (BB.), 2) lista robotnicza jedności socjalistycznej i klasowych związków i wodowych (socjaliści), 3) lista obozu narodowego (endecja), 4) niemiecki front wyborczy (Niemiecy mieszczańskie).

Pozatem w poszczególnych okręgach zgłoszono następujące listy:

### OKRĘG I.

- 1) Unja odrodzenia narodowego (zamaskowana lista endecka),
- 2) Hitlerowcy,
- 3) Socjalist. blok wyborczy jedności robotniczej,
- 4) Jednolity front pracujących (komuniści),
- 5) Lewica Poalej - Sjon.

### OKRĘG II.

- 1) Sjonisci,
- 2) Prawica Poalej - Sjon,
- 3) Żydowski blok prorządowy,
- 4) Komuniści,
- 5) Unja odrodzenia narodowego.

### OKRĘG III.

- 1) Narodowy blok wyborczy (zamaskowana endecja),
- 2) Hitlerowcy,
- 3) Komuniści,
- 4) Unja odrodzenia narodowego.

### OKRĘG IV.

- 1) Socjalistyczny blok jedności robotniczej (dodatkowa lista komunistyczna),
- 2) Katolicki blok społeczno-gospodarczy (lokalna lista drobnomieszczańska),
- 3) Hitlerowcy,
- 4) Komuniści,
- 5) Unja odrodzenia narodowego.

### OKRĘG V.

- 1) Sjonisci,
- 2) Komuniści.

- 3) Żydowski blok prorządowy,
- 4) Unja odrodzenia narodowego,
- 5) Hitlerowcy.

- 6) Narodowy blok wyborczy odrodzenia gospodarki miejskiej (lokalna).

### OKRĘG VI.

- 1) Hitlerowcy,
- 2) Unja odrodzenia narodowego,
- 3) Polski zw. zaw. pracowników przemysłu ceramicznego „Praca” (lokalna).

### OKRĘG VII.

- 1) Hitlerowcy,
- 2) Sjonisci.

- 3) Żydowski blok prorządowy,
- 4) Komuniści,

### OKRĘG VIII.

- 1) Hitlerowcy,
- 2) Komuniści,
- 3) Unja odrodzenia narodowego,

### OKRĘG IX.

- 1) Lewica Poalej - Sjon,
- 2) Prawica Poalej - Sjon,
- 3) Sjonisci,
- 4) Komuniści,
- 5) Żydowski blok prorządowy,

- 6) Żydowski blok ochrony interesów Starego Masta (lokalna),
- 7) Żydowski religijno - ro-

botniczy komitet wyborczy (lokalna).

### OKRĘG X.

- 1) Dodatkowa lista komunistyczna,
- 2) Narodowy blok wyborczy (lokalna endecka),
- 3) Lewica Poalej - Sjon,
- 4) Prawica Poalej - Sjon,
- 5) Hitlerowcy,
- 6) Niezależny komitet wyborczy odbiurokratyzowania i uspołecznienia samorządu (lokalna),
- 7) Żydowski blok prorządowy,
- 8) Komuniści,
- 9) Unja odrodzenia narodowego,
- 10) Sjonisci.

## 3 miljardy franków przeznaczyć ma Francja na obronę państwa

PARYŻ, 17 V. (PAT). Min. finansów Germain Martin odbył popołudniu konferencję z min. wojny marsz. Petain, min. lotnictwa gen. Denain i marynarki Pietri.

Jak twierdzą w kołach dobrze poinformowanych, przed konferencją był złożony izbie deputowanych 24 lutego b. r. i odesłany do komisji finansowej projekt, zmierzający do zaaprobowania prac, dotyczących obrony państwa.

W myśl tego projektu, min. wojny otrzymałby w r. 1934-35 kredyty w wysokości 1.115 milionów franków na dokonanie organizacji ofensywnej na granicy Francji.

Równocześnie min. marynarki otrzymałby prawo do wydania w latach 1934-1938 sumy 825 milionów franków na wykonanie programu organizacji parków płynnych materiałów palnych, obrony wybrzeża i wzmocnienia formacji lotniczych,

współpracujących z jednostkami morskimi.

Projekt ten upoważnia wreszcie min. lotnictwa do wydatków w kwocie

980 milionów franków w ciągu r. 1934 na zrealizowanie planu uzbrojenia i wyekwipowania armii powietrznej.

W drodze wyjątkowej minister finansów zostałby upoważniony do otwarcia specjalnego rachunku z tytułu programu prac, dotyczących obrony państwa.

## Gdzie jest Trocki? W Szwajcarii podobno go niema

BERN, 17. V. (PAT). W związku z pogłoskami o rzekomym pobycie Trockiego w Szwajcarii władze federalne czynią bardzo skrupulatne poszukiwania. Ustalono, że samochód Trockiego nie przekroczył granicy francusko - szwajcarskiej. W szwajcarskich kołach oficjalnych przypuszczają, iż pogłoski, dotyczące rzekomego pobytu Trockiego w Szwajcarii są rozpowszechniane umyślnie w celu zamaskowania prawdziwego miejsca pobytu b. komisarza.

## Birobidżan — państwo żydowskie

BERLIN, 17. V. — Jak donoszą z Moskwy, rząd sowiecki wydał dekret, na którego podstawie nowy autonomiczny okręg Birobidżanu (Daleki Wschód), przeznaczony wyłącznie na kolonizację żydowską, przewiduje posiadanie przez ten okręg własnych sił wojskowych w liczbie 7.000 żołnierzy; językiem urzędowym Birobidżanu będzie żargon; prócz tego ma być wprowadzona własna waluta i własne znaczki pocztowe.

## Po suszy ulewy

RZYM, 17. V. — W pobliżu Novary spadły ulewne deszcze, połączone z oberwantem chmury. Straty wyrządzone przez ulewę, są bardzo znaczne.

Polna uprawna na wielkiej przestrzeni uległy zniszczeniu. Szereg niżej położonych miejscowości znajduje się pod wodą. Na linii Novara — Varallo zerwany jest most kolejowy. W akcji pomocy powodziom biorą udział oddziały wojska. Są ofiary w ludziach. Straty oceniane są na 5 milionów lirów.

## Turecja się zbroi na wszelki wypadek

ANKARA, 17 V. (PAT). Na posiedzeniu grupy parlamentarnej ludowego stronnictwa republikańskiego, prezes rady ministrów Ismet Pasza przedstawił sytuację ogólną i omawiał konieczność zwiększenia budżetu obrony narodowej.

Po podkreśleniu niezachwianej woli Turcji w kierunku kontynuowania polityki pokoju i bezpieczeństwa, Ismet Pasza podkreślił, że sytuacja międzynarodowa, która wpłynęła na podwyższenie budżetu obrony narodowej szeregu państw musi również skłonić Turcję, aby była gotowa na wszelki wypadek.

Republikańska grupa parlamentarna zaaprobowowała oświadczenie premiera i uchwała liła zwiększenie budżetu. Związane z tem wydatki pokryte będą dzięki zarządzeniom, pozostającym bez wpływu na ogólne życie kraju. Zwiększenie zdolności obrony, wprowadzenie w życie programu przemysłowego i dokończenie budowy niezbędnych linii kolejowych będą dokonane równocześnie.

## 9-letni wampir gwałcił dziewczęta i wysysał z nich krew

Z Warszawy donoszą: Specjalna komisja lekarzy psychiatrów zajęła się zbadaniem 9-letniego Kazimierza Trzocińskiego syna jednego z mieszkańców Ciechanowa, którego po dłuższych poszukiwaniach aresztowała policja w Zakroczymiu pod Warszawą. Mały zwyrodnialec jest oskarżony o zniewolenie kilku rówieśników, córek sąsiadów swych rodziców. Przed kilku tygodniami chłopak zbiegł od rodziców i wszelki ślad po nim zaginął.

Dopiero policja zwróciła uwagę na jakiegoś malca grasującego wsiach i miasteczkach prowincjonalnych, przyczem wpłynęło szereg wprost niewiarogodnych skarg.

Z zameldowań rodziców wynikało, iż córki ich, dziewczęta w wieku od 4 do 8 lat, zostały napadnięte przez jakiegoś nieznanego chłopaka, który dopuszczał się na swych ofiarach gwałtu, przyczem bil je, gryzł i wysysał im krew. Sprawą grasującego w okolicy

**MONDAMIN**  
znakomita przyprawa do sup, sosów, legumin i wszelkiego pieczywa  
Zgadzajcie także budyni MONDAMIN.

## Na urlop zdrowotny jedzie z więzienia b. poseł Ciołkosz

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

W najbliższych dniach zostanie zwolniony z więzienia na 3-miesięczny urlop zdrowotny b. poseł Adam Ciołkosz, który nabawił się poważnej choroby w więzieniu w Wiśniczu. W ten sposób z odbywających karę b. więźniów brzeskich, w więzieniu pozostaje tylko p. Dubois.

## Zmiana podsekretarza stanu

w ministerstwie przemysłu i handlu

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

W kołach politycznych mówią, że z pośród zmian na stanowisku podsekretarza stanu, przedewszystkiem należy się spodziewać obsadzenia podsekretarjatu w min. przemysłu i handlu. Wymieniani są na te stanowiska dwaj kandydaci: obecny dyrektor departamentu handlu zagranicznego p. Sokołowski i sędzia Gustaw Lauter.

## Anarchiści w stolicy Cała organizacja zlikwidowana

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

W ciągu ostatnich dwóch dni policja zlikwidowała organizację anarchistyczną w stolicy. Aresztowano ogółem 26 osób, które oddano do dyspozycji prokuratora do spraw politycznych. Nazwiska aresztowanych nie mogą być narazie ujawnione. Dalsze aresztowania są jeszcze w toku.

BERLIN, 16. V. (PAT). W katastrofie pociągu pospiesznego Berlin — Breme pod Langwedel śmierć poniosły 3 osoby; kierowca parowozu, palacz i posługacz pociągu. 9 pasażerów odniosło ciężkie rany. Wagony pociągu uległy zupełnemu zdruzgotaniu. W wagonie sypialnym wybuchł pożar.

## Socjaliści we Wiedniu dysponują 44 tysiącami karabinów

BERLIN, 17. V. (PAT). Prasa niemiecka ogłasza dziś autentyczny rzekomo tekst raportu austriackiego szefa bezpieczeństwa, gen. majora Rongego. Raport ten, przedstawiony kanclerzowi austriackiemu, zawiera dane, dotyczące rzekomych przygotowań ze strony żywiółów lewicowych w Austrii do wystąpienia zbrojnego.

Według raportu w samym Wiedniu jest przeszło 74 tys. zorganizowanych członków oddziałów Schutzbundu, rozporządzających 44 tysiącami karabinów. Ronge przyznaje w raporcie, że śledzenie ruchu wyrotowego w Austrii jest mało skuteczne. Ruch ten może stanowić w pewnych okolicznościach poważne niebezpieczeństwo dla Wiednia.

W dniu dzisiejszym prokuratura wydała rozkaz aresztowania ks. Ludwika Windischgratz, pochodzącego ze znakomitej rodziny arystokratycznej. Oskarżony on jest o oszustwo hipoteczne na szkodę bankiera wieleńskiego. Koona, który pożyczyci mu przed kilku laty 5 tys. szylingów. Ks. Windischgratz

był w swoim czasie zamieszany w aferę fałszerstwa franków francuskich.

Polecenie aresztowania nie zostało dotychczas wykonane, bowiem książę zniknął z Węgier i podobno udał się do Polski, gdzie mieszkają dwie jego siostry: księżna Pawłowa Sapieżyna i hrabina Henckel-Donnersmarck.

## Książę-oszust

ukrył się u jednej z sióstr w Polsce

BUDAPESZT, 17. V. (Tel. wł. „Głosu Porannego”).

W dniu dzisiejszym prokuratura wydała rozkaz aresztowania ks. Ludwika Windischgratz, pochodzącego ze znakomitej rodziny arystokratycznej. Oskarżony on jest o oszustwo hipoteczne na szkodę bankiera wieleńskiego. Koona, który pożyczyci mu przed kilku laty 5 tys. szylingów. Ks. Windischgratz

## Stoulowany poliejant zastrzelił znanego piłkarza

BUDAPESZT, 17. V. (PAT). — Znany piłkarz i trener węgierski Józef Jesmas, będąc w stanie nietrzeźwym, zaatakował i pobił ciężko pełniącego służbę policjanta. Poliejant w obronie własnej strzelił do napastnika, kładąc go trupem na miejscu.



**Na Łotwie spokój**  
Rządowy zamach stanu  
udał się całkowicie



**Ulmanis**

RYGA, 17. V. (Tel. wł. „Głosu Porannego”).

Zamach stanu, przeprowadzony przez rząd z pomocą łotewskiej Heimwehry przeciwko partjom prawicowym i lewicowym według wzoru wiedeńskiego, jest właściwie zakończony. W kraju panuje zupełny spokój. Gabinet pro forma podał się do dymisji, ale premier Ulmanis już wczoraj utworzył nowy rząd „silnej ręki”, zresztą nie różniący się niemal zupełnie pod względem składu osobowego od poprzedniego gabinetu.

Oczywiście nie brak w Rydze depesz z rozmaitych miast Łotwy, składających gratulacje rządowi z powodu zawieszenia konstytucji na kołku i brutalnego zlikwidowania opozycji, przedewszystkiem lewicowej.

### Zgon syna Gorkiego

Przeżywszy lat 36 zmarł w Moskwie na zapalenie płuc po krótko trwałej chorobie syn Gorkiego. W dziennikach sowieckich wydrukowano list wyższych dygnitarzy sowieckich, podpisany przez Stalina, Molotowa, Woroszyłowa, Ordżonikidze, Kalinina, Kujbyszewa, Mikołajowa i „danowa, w którym podpisani współczują straskanemu ojcu, dając wyraz wierze, iż „niewzruszony duch Gorkiego i wielka wola” przezwyciężą ten bolesny cios.

# Europa za 500 złotych

Dwa tygodnie w roli międzynarodowego turysty bez paszportu

Podawaliśmy już wiadomości o niezwykle ciekawej inicjatywie wypuszczenia polskiego pociągu turystycznego, który ma przebiegać przez różne kraje, dając możność w ten sposób zwiedzania Europy tanio, wygodnie i w warunkach wyjątkowo sprzyjających.

Dzisiaj dowiadujemy się no-

wych o tym pociągu szczegółów.

Przedewszystkiem więc, jak ten pociąg będzie wyglądał?

Otóż będzie się on składał z 10 wozów pulmanowskich II-ej klasy, obliczonych na 250 miejsc sypialnych. Niezależnie od tego będzie nieznanego dotychczas typu wóz kąpielowy,

oraz wcz. restauracyjny. W ten sposób każdy podróżujący będzie się czuł w tym pociągu, jak w dobrze urządzonej pensjonacie, gdyż przewidziana jest również możność urządzania podczas podróży rozrywek, jak np. gry w bridża.

Dłuższy postój tego pociągu ma nastąpić na Jasnym Brzegu, gdzie pozostawiona będzie podróżującym możność pozostania przez trzy dni. Następnie w Paryżu, Wenecji i Wiedniu jedną noc podróżujący spędzą na mieście w hotelu.

Co się tyczy kosztów, to, według próbnej kalkulacji, cała przejażdżka okrężna Warszawa — Berlin — Bruksela — Paryż — Marsylja — Cannes — Medjolan — Wenecja — Wiedeń — Warszawa, wyniesie od 500 do 600 złotych. W kwocie tej mieszczą się wszystkie koszty, a więc podróż, zwiedzanie i utrzymanie.

### TEATR ROZMAITOSCI

Cegielniana 27, tel. 112-25.  
Gościnne występy żydów. Chevaliera PAULA „Pejsachke” **Bursteina**

z udziałem komika JAKOBA FISZERA wraz z najlepszymi artystami scen warszawskich w amerykańskiej komedji muzycznej w 3-ach aktach

„A Chasene in Sztetk”

Pocz. 9.30 punktualnie.  
Ceny wszystkich miejsc od 1 do ostatniego rzędu 1 złoty

## Dorobek twórcy

zgasłego przedwcześnie prof. Ettingera

Dnia 10 b. m. zmarł prof. dr. Adam Ettinger, przeżywszy zaledwie 56 lat. Dr. Ettinger był nie tylko wybitnym, na europejską miarę zakrojonym kryminologiem i socjologiem, lecz również konsekwentnym społecznikiem — marksistą. Ettinger wraz z Różą Luksemburg był współtwórcą socjalnej demokracji Królestwa Polskiego i Litwy. Pracując społecznie jednocześnie ukończył wydział prawny na uniwersytecie warszawskim.

Prześadowany za swoją działalność polityczną, uciekał do Szwajcarii, gdzie pisał pracę doktorską z dziedziny kryminologii.

W Polsce niepodległej był twórcą literatury kryminologicznej na wolnej wszechniej polskiej, jedynej tego rodzaju katedry w Polsce.

Zadaniem kryminologii jest odpowiedzieć na pytanie, jaka jest przyczyna przestępczości. Dawniej uważano, że istnieje wolna wola, wobec czego człowiek jest odpowiedzialny za swoje czyny, niezależnie od warunków przyrodniczych i ekonomiczno - społecznych. „Przestępców” karano jaknajsurowiej. W 19 wieku włoski kryminolog Lombroso ogłosił teorię a „urodzonym zbrodniarzu” w której dowodził, że przyczyna przestępczości tkwi w głowie

nie w indywidualnych właściwościach człowieka.

Wielką zasługą prof. Ettingera pozostanie to, że w swoich pracach naukowych, szczególnie w dośkonale dziele: „Zbrodniarz w świetle antropologii i psychologii”, jak i w swoich cennych wykładach wskazał — wbrew powyższym wywodom — że przyczyna przestępczości tkwi w wadliwej konstrukcji ekonomiczno - społecznej. Ustrój kapitalistyczny ze swoimi krzykami ceni niesprawiedliwościami może z każdego człowieka uczynić przestępcę. Wraz z twórcą szkoły kryminologicznej, Ferrim dowodzi, że jedynie ustrój socjalistyczny, przez zniesienie nierówności ekonomicznej i ucisku człowieka przez człowieka, może wyćpić przestępczość, a chorych, których jeszcze dziś często pakuje się do więzień, jako „przestępców” — należy leczyć w szpitalach.

Prof. Ettinger pozostawił wielu oddanych sobie uczniów, którzy niewątpliwie kontynuować będą koncepcje naukowe (niektórzy już wydali pod jego kierownictwem dość cenne prace z dziedziny kryminologii) i idee społeczne tego wybitnego i szlachetnego naukowca.

a-ski

**DINOL**

OPATENT. NIEZAWODNE ŚRODKI  
— PŁYN PRZY POCENIU PACH I RAK  
— PROSZEK PRZY POCENIU NÓG

od **POTU**

Nr. 42 Specjalny dodatek powieściowy „GŁOSU PORANNEGO” z dnia 18 maja 1934 roku.



(Ciąg dalszy).

Odtąd sztuczny grymas nieodłącznie przylgnął do moich ust — jak złośliwa narośl. Zrazu wyczuwałem go na obliczu i potrosze wstydzilem się mojej nieszczerej mimiki. Potem — w miarę coraz częstszych wizyt w domu Woelkerów — przyzwyczaiłem się do mojej zbyt rozległej skali przesadnego wyrażania uczuć. Tam, na tle bohomasów niedokształconych paryskich malarzy, żerujących na wypaczonych gustach snobów, miałem doskonałe pole do popisu. Kpiłem z konwenansów, to znowu — byłem uprzedzająco grzeczny, entuzjastycznie zachwycałem się czemś, albo coś potępiałem bezwzględnie, nie uznawałem żadnych kompromisów, do wszystkiego ustosunkowując się z krańcową przesadą. Mogłem używać najmocniejszych wyrazów, zwłaszcza gdy chodziło o ośmieszenie kogoś, ten bowiem rodzaj krytyki najbardziej przypadł do gustu moim interlokutorom. Przedewszystkiem zaś musiałem bezustannie ukrywać siebie w cieniu niedomówień, pół-

słówek, westchnień lub nagłych wybuchów krasomówstwa, gdyż cała sympatja, jaką mi okazywali Woelkerowie — czułem to doskonale — opierała się w pierwszym rzędzie na zaciekawieniu moją osobą. Najpotężniejszym murem, którym odgradzałem się od Woelkerów w chwili, kiedy już, już miał odkryć moją przyziemność, zdeptać mnie i wyrzucić za drzwi — była „sztuka przez duże S”. Ten temat od razu zapewniał mi przewagę. Wstrzykiwałem moim rozmówcom odpowiednie dawki szacunku dla siebie słowami o wyższych rejonach bytu. Wówczas płaszczyli się, wydawali się sobie aż śmieszni w swojej prozaiczności, pieniądze uważali za przekleństwo, zazdrościli mi tego, że jestem „artystą malarzem”, rozumieli, że nie mogą kupić talentu za pieniądze i ubolewali nad sobą. Urastałem w ich oczach na szczęśliwca, półboga, istotę oddychającą innym powietrzem i doznającą odrębnych wrażeń, rozkoszy niedostępnych nieszczęsnym śmiertelnikom — dla których szczytem zadowolenia jest wycieczka luksusową limuzyną po Europie..

Coraz lepiej odtwarzałem swoją groteskową rolę. Zaczęło się od tego, że zamiast uregulować dług w sklepiku spożywczym, kupiłem sobie krawat za pieniądze otrzymane z redakcji i wieczorem udałem się do Woelkerów. Wszystko szło po mojej myśli. W trakcie rozmowy młoda dama oświadczyła, że wybiera się nazajutrz na wycieczkę i zapytała mnie czy umiem prowadzić samochód. Odpowiedziałem przecząco, dodając, że wogóle nie uznaję samochodów. Jednocześnie spojrzałem na swoje palce (skrupulatnie wyszorowane przed wyjściem z domu) jakbym chciał wyrazić tym gestem, że ręce moje są stworzone wyłącznie do malowania arcydzieł. Patrzyłem na palce, a widziałem już auto pędzące po szosie, majaczyła mi się jakaś perspektywa, przyszłość, nadzieja... Oczywiście, że pojechałem na

wycieczkę. Woelkerówna prowadziła maszynę, ja siedziałem obok niej, a jej matka — za nami. Chwilami przywierałem bokiem do obnażonego ramienia młodej damy, a bliskość jej ciała odurzała mnie. Byłem bez marynarki; nowy krawat łopotał mi dookoła szyi...

Stałem się zbyt częstym gościem w domu Woelkerów. Gdy nie przychodziłem do nich któregoś dnia, pytano mnie o powód mojej nieobecności. Starsza dama zwierzała mi się wtedy ze swojego przypuszczenia, że niespodziewanie „wyjechałem sobie”, że „tu mi się już sprzykrzyło siedzieć”. Zapewniałem ją, że nie ośmielę się wyjechać bez uprzedniego pożegnania się z miłą rodziną Woelkerów, ale uśmiechałem się przytem tajemniczo, dając do zrozumienia, że można się po mnie wszystkiego spodziewać. Woelkerowa żartobliwie groziła mi palcem a mnie zdawało się, że za chwilę powie: — Ech, wy... cyganeria...

Marja Woelker była wdową po zmarłym przed pięciu laty fabrykancie blachy cynkowej. Potężna fabryka należała do Fryderyka Woelkera i jego szwagra Piotra Hornowskiego, który po śmierci współnika wypłacał wdowie należną jej część — to jest 50 proc. sumy całkowitego miesięcznego dochodu. Pokażna miesięczna pensja zadawała mi tylko Woelkerową, ale nawet — banki, w których majątą wdowa po fabrykancie lokowała gotówkę. Mieszkanie Woelkerowej składało się z siedmiu pokojów, nie licząc pomieszczeń dla służby, dość obszernej spiżarni, łazienki i dwóch korytarzy, z których jeden był zaopatrzony w okno i przypominał raczej hall. Oprócz Marji Woelker, obszerne lokal zamieszkiwała jej córka Erna, syn — Bruno, pseudo student „zagranicznych uniwersytetów” młodszy od siostry o dwa lata, a oprócz nich pokojówka i kucharka.

(D. c. n.).

### Jemen

Ojczyzna kawy  
i królowej Saby

Jemen, któremu grozi podbój i wcielenie do królestwa Saudia, jest jednym z najmniej zbadanych przez podróżników zakątków Arabii, bo sędziwy iman (król) Jahja niechętnie udziela zezwolenia na odwiedzanie swego kraju przez europejczyków.

Jemen, który uchodził za najbogatszy rejon na półwyspie Arabskim, znany jest także pod nazwą Arabii szczęśliwej (Arabia Felix).

Stolica Jemenu, Sanaa, znajduje się u stóp góry Dżebel-Nukum, na wysokości 2.400 mtr., w odległości 3 dni drogi karawanowej od portu Hodeidy. Miasto jest otoczone olbrzymim murem z cegły, zaopatrzonym w baszty. Dostać się do tego miejsca wolno jedynie za przepustką, podpisaną przez samego imana.

Iman Jahja jest prawdziwym władcą patryarchalnym, do którego mają dostęp wszyscy, nawet dzieci żebracy.

Kary, nakładane przez sądy imana, są nader surowe: kradzież karze się obcięciem ręki, obmowa — ucinaniem języka, naruszenie wierności małżeńskiej — zakopaniem w ziemi po szyję i kamienowaniem.

Jemen, który jest ojczyzną słynnej kawy, zwanej mokka, ma być również krainą biblijnej królowej Saby.

Istotnie, ostatniemi czasy znaleziono tam szereg zabytków, świadczących, że kraj ten posiadał dość rozwiniętą cywilizację już na 3.000 lat przed naszą erą. Między innymi niedaleko od Sanaa znaleziono świątynię, poświęconą bogini słońca, Dhat Bahdan.

Jest rzeczą ciekawą, że w niektórych miastach Jemenu spotyka się starożytne drapacze chmur, 10—15 piętrowe, a w stolicy Sanaa istnieje nawet dom 20-piętrowy.

### NATURALNIE

— Tatusiu! Dlaczego Pan Bóg stworzył najprzód Adama, a dopiero później Ewę?

— Bo chciał, żeby sobie biedak spokojnie obejrzał świat, a dopiero...



**Wiadomości bieżące**

**NOCNE DYŻURY APTEK.** — Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: Suke, K. Leinwebera (Plac Wolności 2), Suke, J. Hartmana (Młynarska 1), W. Danieleckiego (Piotrkowska 127), A. Perelmana (Cegielniana 32), J. Cymera (Wólczajska 37), Suke, F. Wójcickiego (Napiórkowskiego 27).

**POBÓR ROCZNIKA 1913.** — W dniu dzisiejszym przed komisją poborową Nr. 1 mieszczącą się przy ul. Piotrkowskiej 81, stawić się powinni mężczyźni urodzeni w 1913 roku, zamieszkałi na terenie 3 komisariatu o nazwiskach rozpoczynających się od liter S, Sz. Przed komisją poborową Nr. 2 przy ul. Piotrkowskiej 89 stawić się powinni mężczyźni tegoż rocznika, zamieszkałi na terenie 4 komisariatu o nazwiskach, rozpoczynających się od liter K do Z włącznie. Przed komisją Nr. 3 przy ul. Piotrkowskiej 165 stawić się powinni mężczyźni rocznika 1911 i 1912. zamieszkałi na terenie komisariatów 2, 3, 5, 9 i 10

**UMORZONE PODATKI MIEJSKIE.** — W dniu wczorajszym odbyło się w oddziale podatkowym za rządu miejskiego w Łodzi posiedzenie komisji do udzielania ulg podatkowych. Na posiedzeniu rozpatrzone 592 podania. W wyniku obrad umorzono podatek z tytułu zabaw i widowisk na sumę 1.060 zł., podatku od psów na sumę 82,50 zł., podatku od towarów przewożonych do Łodzi drogami żelaznymi — 165 zł., podatku od posiadania przedmiotów zbytku — zł. 46,50, podatku od zbytku mieszkaniowego — zł. 275.— z tytułu podatku wojskowego na sumę zł. 6,955.— oraz z tytułu opłat za korzystanie z ulic na sumę zł. 6,825.

Pozatem komisja postanowiła zwrócić się do komisarza rządowego z wnioskiem o umorzenie podatku widowiskowego na sumę zł. 1.789.

# Co się działo w katedrze podczas uroczystego nabożeństwa w dniu 3 maja

Jak wynika z przebiegu dotychczasowego śledztwa, nie można mieć najmniejszych wątpliwości, że adw. Kowalski jest autorem i główną sprężyną skandalicznych wypadków w dniu 3 maja.

Przecież nie kto inny, jak tylko on, wódz stronnictwa narodowego, postanowił przy pomocy zdemoralizowanej młodzieży urządzić oddzielną demonstrację przedwyborczą w dniu święta narodowego. Tylko na jego polecenie mógł dobrze wyszkolony „oficer O. W. P.” wejść na stopnie katedry i rozpocząć wiec, przewidując z góry, że władze do tego nie dopuszczą. Cały plan perfidnej akcji był dobrze przemyślany i obliczony na efekt. Wypadki niechaj mówią same za siebie. Podajmy je ściśle.

A więc, gdy władze bezpieczeństwa nie dopuściły do urzą-

dzenia publicznego wieceu na stopniach katedry, członkowie stronnictwa narodowego cofnęli się do kruchty kościelnej, gdzie zatarasowali wejścia i oświadczyli proboszczowi katedry, że nikogo więcej, a tembardziej przedstawicieli władz, nie dopuszczają na nabożeństwo. Na prośbę proboszcza kilkunastu b. wojskowych przebiło się przez tłum i utworzyło szpaler, przez który powoli napłynęła do kościoła publiczność, biorąca udział w uroczystym nabożeństwie, oraz przedstawiciele władz.

Mniej więcej w dwie godziny po nieudanym wieceu, w momencie, gdy kaznodzieja

Dokładne trawienie  
ulatwiają  
Zioła Przeczyszczające  
**KARPIŃSKIEGO**

wchodził na ambonę, przez szpaler usiłował przejść unundurowany jeden z bojówkarzy stronnictwa narodowego w towarzystwie kobiety o podejrzany wyglądzie. Gdy nie puszczono go, po dłuższym zastanowieniu przeszedł parę kroków za szpalerem, poczem jednego z b. wojskowych, stojących w rzędzie, pchnął i przez utworzoną w ten sposób lukę wdarł się do środka szpaleru. Najbliższy rezerwista chwycił intruza za kołnierz i usiłował go wyprowadzić z kościoła. Wtedy na pomoc swojemu koledze rzuciło się kilkudziesięciu unundurowanych bojówkarzy endeckich i wywołało zamieszanie. Przewodnik Władysław Dobrodziej wszedł do kościoła z obnażoną głową i od razu w kruchcie otrzymał silny cios w głowę drzewcem od zwiniętego sztandaru. Zalany

krwią upadł nieprzytomny. ■ gdy koledzy jego wynosili go z kościoła, dobrze wyreżyserowani bojówkarze endeccy podnieśli krzyk, że policja bije morderców i rąbie szablami. Jeden z nich został zdemaskowany przez proboszcza, bowiem wskazywał na zawiniętą w chusteczkę rękę, że został ranny szablą, a gdy na polecenie księdza zdjął chusteczkę, okazało się, że ręka była zdrowa. Nie bacząc na miejsce i czas, bojówkarze wnosili w kościele w czasie nabożeństwa okrzyki antypaństwowe i antyżydowskie oraz śpiewali swój hymn młodych, sparodjowany z Roty. Ks. biskup Tomczak zmuszony został do przerwania mszy, zejścia od ołtarza i zwrócenia się do bojówkarzy z apelem o uspokojenie się. Po pewnym czasie dopiero mogli dokończyć nabożeństwa. Część bojówkarzy stronnictwa narodowego, pozostająca przed katedrą w czasie i po nabożeństwie, wznosiła okrzyki i starała się wywołać zamieszanie w szeregach organizacji społecznych i Federacji oraz obić aresztowanych, którzy najwięcej awanturowali się i sprawowali cały skandal.

Dochodzenie w tej sprawie ujęła w swe ręce prokuratura, a wynikiem tego dochodzenia było aresztowanie głównego podlegacza i organizatora zamieszek, b. sędziego, a obecnie adwokata, Kazimierza Kowalskiego, u którego w mieszkaniu znaleziono dokładny plan akcji w dniu 3 maja. Ujawniono więc, że awantury w katedrze były zgóry ściśle uplanowane przez stronnictwo narodowe i jego przywódców.

## Pomoc kuracyjna ubezpieczalni

nie zaspakaja potrzeb ogółu ubezpieczonych w Łodzi

Ubezpieczalnia społeczna w Łodzi przygotowała dokładny plan, według którego ubezpieczeni będą wysyłani na kurację do zdrojowisk krajowych. Z planu tego wynika, iż pomoc kuracyjna dla tysięcy rzesz ubezpieczonych daleko nie została przystosowana do istotnych potrzeb Łodzi.

Przedewszystkiem, aby zostać zakwalifikowanym do wyjazdu na kurację, ubezpieczony będzie musiał być poddany specjalnym badaniom przez komisję,

która orzeka o potrzebie klimatycznego leczenia.

Z reguły w latach ubiegłych komisje kwalifikacyjne zatwierdzały na kurację znikomą procent potrzebujących tej pomocy. Sytuacja tych komisji jest w roku bież., analogiczną, gdyż ubezpieczalnia wyznaczyła zbyt mały kontyngent miejsc w sanatorjach.

I tak np. do Buska wyjedzie ogółem około 100 chorych, ubezpieczonych, po 20 osób na każdy miesiąc letni. Pierwszą z tych grup już wyjechała, pozostałe wyjadą w czerwcu, lipcu, sierpniu i wrześniu.

Do Iwonicza kierowanych będzie przez ubezpieczalnię społeczną 20 osób, po 4 osoby co miesiąc.

Najwięcej chorych ubezpieczalni wyśle do swego sanatorium w Tuszyńku.

Ogółem w sanatorium znajduje się 150 miejsc. Obecnie przebywa w Tuszyńku 110 chorych.

Nieco korzystniej przedstawia się w roku bieżącym pomoc kuracyjna ubezpieczalni w odniesieniu do dzieci.

Do Ciechocinka kierowanych będzie co miesiąc (przez 3 miesiące) po 25 dzieci,

do sanatorium w Górkach pod Buskiem — 24 dzieci. Dzieci gruźliczo chore kierowane będą do miejskiego sanatorium w Łagiewnikach, oraz do prewentyorium (łącznie po 50 dzieci miesięcznie).

Należy zaznaczyć, że część dzieci już wyjechała na kurację. Szeroko prowadzona będzie akcja zapobiegawcza ze strony

### Powołanie I turnusu na ćwiczenia wojskowe

Jak się dowiadujemy, P. K. U w Łodzi przystąpiło z dniem wczorajszym do rozsyłania kart powołania dla osób, które będą z dniem 1 czerwca r. b. wezwane do I turnusu ćwiczeń wojskowych.

Na ćwiczenia zostają powołani szeregowcy roczników 1903, 1906 i 1908 oraz 1910 (aeronautyka, łączność i morskie).

ubebezpieczalni. Dzieci, lekko zagrożone gruźlicą, potrzebujące powietrza i słońca, wysłane będą

za pośrednictwem różnych instytucji

na wypoczynek, na kolonie letnie, 250 dzieci wyjedzie na kolonie, organizowane przez komitet kuratorski, 200 dzieci na kolonie robotniczego towarzystwa przyjaciół dzieci, 20 na kolonie monopolu tytoniowego i 50 na kolonie, prowadzone przez TOZ,

## Lekarze okręgowi

na zapomogę z funduszu pracy

Lekarze osiedlają się w Polsce przeważnie w miastach, podczas gdy wiejskie osiedla są często pozbawione opieki lekarskiej. Jednocześnie można stwierdzić istnienie sporej liczby lekarzy bezrobotnych. Pragnąc zwalczyć to tak niepożądane zjawisko, ministerstwo opieki społecznej w ścisłym porozumieniu i z pomocą finansową Funduszu pracy zarządziło utworzenie 33 staniczek lekarzy okręgowych w miejscowościach pozbawionych opieki

lekarskiej. W miejscowościach tych będą osadzeni bezrobotni lekarze. Każdy z nich otrzyma do pomocy pielęgniarkę społeczną i będzie prowadził ośrodek zdrowia, opiekując się ludnością swojego okręgu. Pozatem lekarzowi będzie przysługiwało prawo wykonywania praktyki prywatnej. W zamian za pracę w ośrodku zdrowia lekarz otrzyma zapomogę z Funduszu pracy.

## Nie potrzeba się wymeldować przed wyjazdem na 2-miesięczny wypoczynek

W związku z rozpoczynającym się okresem wyjazdów urlopowych i letniskowych, urząd meldunkowy w Łodzi zarządził, aby osoby opuszczające miasto na krótki okres czasu nie potrzebowały wymeldować się w biurach meldunkowych. Obowiązkowi wymeldowania się podlegają jedynie mężczyźni, którzy muszą jednocześnie o wyjeździe swym zawiadomić odnośnie władze wojskowe. Wymeldunek powinien jednak nastąpić tylko wówczas, o ile mieszkaniec stałby m. Łodzi wyjeżdża z miasta na dłużej, niż dwa miesiące. Rodziny, wyprowadzające się na letniska powinny wymeldować się w Łodzi również tylko w wypadku, gdy pobyt ich poza granicami miasta trwałby na dłużej, niż dwa miesiące.

Wobec wydania powyższego zarządzenia, mieszkańców oszczędzą sobie wiele czasu i

kłopotów, związanych z dopełnieniem formalności meldunkowych.

### Teatr żyd. w sali Filharmonji

Pożegnalne występy znakomych artystów R. SZOSZANY i M. LAMPE wraz z pierwszorzędnym zespołem

Jutro, sobota 3 przedstawięcia o godz. 11 rano

Wielki Poranek dla pracującej inteligencji

„DIN TOJRE” URKE NACHALNIKA

Ceny miejsc od 30 gr. do 1 zł. cały parter o godz. 4.15 popołudniu

„Serce, które tęskni”

Ceny miejsc od 50 groszy do 1.50 zł. o godz. 9.15 wiecz.

„DIN TOJRE” URKE NACHALNIKA

Ceny miejsc od 50 groszy do 1.50 zł. Bilety już sprzedaje kasa Filharmonji

## Tuszyn bez światła

Jaknajprędzej oświetlić lotniska podmiejskie

Elektrownia w Tuszyńcu dostarczała prądu mieszkańcom miasta, jakoteż i przyległym miejscowościom lotniskowym, jak Poddębina, Schodowa Góra, Tuszyn Las i t. d.

Elektrownia wspomniana stała własnością małżonków Jakuba i Anny Szymczaków, którzy eksploatowali ją na zasadach koncesyjnych.

Jakub Szymczak był kasjerem na stacji Łódź Fabryczna i dopuścił się sprzeniewierzenia na większą sumę, za co od powiadał przed sądem okręgowym w Łodzi.

Po skazaniu Szymczaka oraz zasądzeniu na rzecz dyrekcji P. K. P. powództwa, dochody elektrowni tuszyńskiej obłożono sekwestrem i wszelkie wpływy niezwłocznie przekazywano komornikowi egzekwującemu należności.

Anna Szymczak, która w za stepstwie męża dysponowała majątkiem, między innymi zaś również elektrownią, postanowiła unieruchomić ją, byle tyl-

ko nie płacić. Wobec zamknięcia elektrowni urządzenie jej zostało zajęte na rzecz P. K. P. i w dniach najbliższych ma być sprzedana na licytacji.

Zarząd m. Tuszyńca, z chwilą, gdy miasto pozbawione zostało oświetlenia, poczynił starania u odnośnych władz, dążąc do wypowiedzenia umowy i uruchomienia elektrowni, czy to na własne ryzyko, czy też unormowania tej sprawy w inny sposób. Wobec tego, że w umowie koncesyjnej z Szymczakiem istnieją odnośne warunki, obecnie zarząd m. Tuszyńca poczynił już zabiegi u elektrowni łódzkiej, aby ta za instalowała przewody i dostarczała prądu dla Tuszyńca i okolic.

Pertraktacje prowadzone są w bardzo szybkim tempie. Z chwilą, gdy koncepcja ta będzie ustalona z elektrownią łódzką, prócz Tuszyńca oświetlenie otrzymałaby osada Rzgów, oraz okolice lotniska we aż do Tuszyńca włącznie.

Król wesołków

**Eddie Cantor**

Precz z kryzysem





**STRASZNE BOLE odcisków**  
NIEWZBUDZAJA WSPÓŁCZUCIA  
TAK ŁATWO JE USUWA  
**KORNOL**  
SKŁ. L. SPIESS WYROBU FIRMANTIBA  
SYN. WARSZAWA

## Tomaszów

### KATASTROFA SAMOCHODOWA

Wczoraj obok wsi Kurowice pod Tomaszowem zdarzył się wypadek samochodowy, w którym kilka osób odniosło dość poważne obrażenia. Wypadek ten zdarzył się w następujących okolicznościach: wóz Nr. 82552 spółki samochodowej w Tomaszowie jechał od Kurowic w stronę Tomaszowa. W pewnej chwili z przeciwnej strony nadjechał wóz chłopski i wieśniak nie zdążył powstrzymać przestraszonego konia. Szofer widząc, że zderzenie jest nieuniknione, skręcił nagle w bok i auto wpadło do rowu. Kilku pasażerów doznało kontuzji, a niektórzy pokaleczeni zostali odłamkami wybitych szyb. Pomocy poszkodowanym udzielił felczer w Ujeździe.

### SPADEK BEZROBOCIA

Na terenie Tomaszowa bezrobocie zmalało ostatnio o 20 procent. Pomyślny ten objaw zawdzięcza się angażowaniu robotników przez Tomaszowską Fabrykę Sztucznego Jedwabiu i rozszerzonym robotom publicznym. Magistrat zatrudni obecnie 350 robotników i wkrótce liczba ich zwiększy się do 570. Przy budowie dróg Tomaszów — Łódź i Tomaszów — Piotrków zatrudni no 260 robotników.

### Wycieczka rzemiosła do Rosji

Przed kilkoma miesiącami bawiła w Rosji, jak wiadomo, wycieczka rzemieślników polskich, w skład której weszła również delegacja łódzka. Jakkolwiek pobyt delegacji rzemieślniczej nie przyniósł rzemiosłu łódzkiemu żadnych zamówień sowieckich, to jednak w r. b. zorganizowana zostanie ponownie wycieczka rzemiosła łódzkiego do Rosji. Skład wycieczki ulegnie zmianie o tyle, że w r. ub. większość wycieczki stanowią przedstawiciele rzemiosła szewskiego, podczas gdy w organizowanym obecnie wyjeździe wezmą udział przedstawiciele wszystkich gałęzi rzemiosła, zainteresowanych w eksporcie do Rosji.

# Elektryczność w gospodarstwie domowym ułatwia i uprzyjemnia życie podnosząc stan zdrowotny społeczeństwa

Interesujący odczyt radiowy dyr. L. Dzieniakowskiego

We wtorek, dnia 12 bm. dyrektor Elektrowni Łódzkiej, inż. Ludwik Dzieniakowski wygłosił przez radio niezwykle aktualny odczyt p. t.: „Elektryczność w gospodarstwie domowym”.

Ze względu na doniosłą rolę, jaką elektryczność odgrywa w życiu człowieka, jak i osobę prelegenta, jako bezwzględnie najmiarodajniejszego zjawy spraw elektrycznych, uważamy za konieczne podać tę prelekcję naszym czytelnikom. Zadaniem moim będzie opowiedzieć w krótkich słowach o stosowaniu energii elektrycznej w gospodarstwie domowym, a zwłaszcza w najważniejszym jego dziale, jakim jest kuchnia (gotowanie, smażenie i pieczenie na kuchni elektrycznej). Problemem jest stosowania ciepła niepaleniowego do celów kulinarnych zaprzęta umysły wielu badaczy ze świata lekarskiego i bakteriologicznego, jak również znawców sztuki kulinarnej. Wszelkie badania nad sposobem przyrządzania potraw wykazały, że potrawy przyrządzane na paleniskach bezpłomiennych są znacznie pożywniejsze, smaczniejsze i higieniczniejsze od potraw przyrządzanych na paleniskach płomiennych i świat techniczny pobudzany przez lekarzy, bakteriologów i chemików całą swoją wiedzę poświęca na stworzenie kuchni elektrycznej, któraby odpowiadała wszelkim wymaganiom pani domu, a więc aby kuchnia była estetyczna, łatwa w użyciu, niedroga i nie ulegała uszkodzeniom. Szereg badań i doświadczeń, przeprowadzonych przez inne narody nad budową kuchen elektrycznych pociągnął za sobą bardzo wysokie koszty, lecz my znajdujemy się w tych sprzyjających okolicznościach, że możemy zastosować u siebie wykwint umysłu ludzkiego bez opłacania towarzyszącego wszystkim badaniom i doświadczeniom haraczu pieniężnego. Elektrownia pragnie dać swoim odbiorcom już udoskonalone formy pieców elektrycznych, jak i udoskonalone sposoby pieczenia, smażenia i gotowania na elektryczności.

Istotą gotowania jest przetwarzanie części organicznych niestrawnych, małostrawnych i

niejadalnych przez odpowiednią temperaturę w stan łatwo przyswajalny przez organizm ludzki. Jak już powiedziałem, dzieje się to przy odpowiedniej temperaturze. Temperatura, jaką osiągamy przy gotowaniu przez wytwarzanie płomienia z palnych materiałów, wynosi od 1200 st. do 1700 st., natomiast gotowanie wymaga temperatury nieco wyższej od 100 st., smażenie około 140 st., a pieczenie mięsa lub ciasta około 170 st. Ten prawie dziesięciokrotny nadmiar temperatury przy dzisiejszym systemie korzystania z płomieniowego ciepła musi być obniżony i obniżanie tej temperatury osiąga się przez dolewanie wody względnie dodawanie tłuszczu. Dodawanie wody lub tłuszczu nie jest wywołane potrzebą poprawy smaku gotowanych potraw, lecz stosowane być musi dla obniżenia temperatury, gdyż przy temperaturze 1200 do 1700 st. wszystkie produkty uległyby całkowitemu spalaniu. Chciałbym zwrócić uwagę Szanownych Radiosłuchaczy na wtórne zjawiska, jakie powstają przez dodawanie wody lub tłuszczu. Woda, a zwłaszcza przy wysokiej temperaturze, wymywa z produktów najpożywniejsze i najsmaczniejsze części, które już to wyparowują, już to przy wyciedaniu wylewają się i pozabawiają jęczyny odżywczych składników i całych grup witamin, które z samej natury przeznaczone są dla spożywającego. Dodawanie tłuszczu do mięsa lub ryb jest również zmarnowaniem odżywczych cząsteczek mięsa lub ryby, gdyż tłuszcz pod wpływem wysokiej temperatury rozkłada się i pociąga za sobą rozkład pożywki mięsnej lub rybnej. Unika się tych szkodliwych zjawisk towarzyszących przy dodawaniu nadmiaru wody lub tłuszczu, gotując systemem bezpłomiennym, jaki stosowany jest przez kuchnie elektryczne. Ze względu na to, że temperatura wytwarzana w kuchniach elektrycznych nie przekracza 300 st. i łatwo może być regulowana z maksymalnej temperatury na znacznie niższą przez zwykłe przekręcenie wyłącznika, oraz utrzymywana na żądanej wysokości stale przez czas nieograniczony, sztuczne obniżanie temperatury zapomocą wody lub

tłuszczu staje się zbędne, a tem samem unika się wylugowywania i rozkładania pożywnych części składowych, zawartych w artykułach spożywczych. — Świat lekarski, chemiczny i bakteriologiczny stwierdził ponad wszelką wątpliwość, że potrawy przyrządzane umiejętnie na kuchni elektrycznej, zawierają znacznie więcej witamin i innych składników o nader odżywczej wartości, niż potrawy, przyrządzane systemem płomiennym. Nic też dziwnego, że w nowoczesnych szpitalach nadzór lekarski wymaga stosowania wyłącznie kuchen elektrycznych. Pozostawianie wartościowych części w przyrządzanych potrawach tak radykalnie nie zmienia smak ich, że będąc zagranicą, by zapoznać się z gotowaniem na elektryczności, nie umiałem odróżnić w smaku karpia przyrządzonego na piecyku elektrycznym od przyrządzonego w pierwszorzędnym restauracji pstrąga. Stąd łatwy wniosek, że co jest najsmaczniejsze w karpniu, przez dotychczasowy sposób smażenia, wymagający dodawania wody lub tłuszczu, zostaje unicestwione. Na kuchni elektrycznej karp smażony w własnym sosie.

Wszelkie spalanie materiałów palnych jest możliwe tylko przy istnieniu tlenu, który zużywany jest z powietrza. Przy spalaniu tych materiałów wytwarzają się gazy, wśród których nie brak trującego czadu CO, kopcina i sadzy na garnkach. Znany jest nam wszystkim brak świeżego powietrza w pomieszczeniu, w którym się gotuje, smażą i piecze, i które wymaga stałego wietrzenia bez względu na pogodę, oraz częstego odnawiania zabrudzonych i zakopconych ścian i sufitów.

Korzystając z kuchni elektrycznej, nie wytwarza się szkodliwych resztek spalania, nie pozabawia się powietrza tlenu i pomieszczenie, w którym odbywa się gotowanie, odznacza się świeżem i czystym powietrzem, a ściany, sufity oraz naczynia do gotowania pozostają zawsze czyste.

W krótkości można powiedzieć, że metody gotowania na elektryczności mają przewagę nad wszelkimi innymi metodami, gdyż: 1) nie psują powietrza przez produkt spalania. 2) nie wytwarzają żadnych pozostałości procesu spalania, jako to: popiołu, sadzy, kopcina itp., 3) zapewniają równomierną i stałą temperaturę, 4) umożliwiają dostosowanie żądanej temperatury, 5) dają oszczędność na tłuszczu i wodzie, co ma wielkie znaczenie przy gotowaniu mięsa, jarzyn i ryb, 6) nie wymagają ciągłej opieki nad garnkami i 7) nie dopuszczają przypalenia się, ani niepożądanego wysuszenia potraw. Wszelkie te korzyści wynikają z tego zjawiska, że sam proces spalania odbywa się w centrali elektrycznej, natomiast kuchnie naszych pań otrzymują tylko gotowe ciepło o wysokiej wartości.

Elektrownia, przystępując do propagowania kuchen elektrycznych, doskonale zdaje sobie sprawę, że zastosowanie ich w gospodarstwie domowym może mieć tylko wtedy miejsce, jeżeli koszty przyrządzania potraw na kuchni elektrycznej mieszczą się w ramach budżetu domowego. Dlatego też Elek

rownia wprowadza dla energii elektrycznej do gotowania specjalnie niską taryfę, t. j. 15 gr. za jedną kilowatogodzinę. Jeżeli sobie uprzytomnimy, że równoważnikiem jednej kilowatogodziny jest praca, jaką wykonywać musi dozorca domu, by przynieść 8.000 klg. węgla z piwnicy na II piętro, na co zużyje około 26 godzin, to przyznać trzeba, że cena tej pracy, wyrażająca się w 15 groszach, jest nader niska. By dalej iść na rękę naszym paniom, Elektrownia wprowadza jeszcze niższą taryfę, a mianowicie 10 gr. za jedną kilowatogodzinę dla zbiorników wody gorącej, tak zwanych bojlerów. Energia ta dostarczana w godzinach nocnych pozwala korzystać przez cały dzień z wody o temperaturze 85 st., przy czem normalny spadek temperatury bez dopływu energii elektrycznej wyraża się w 1 st. na godzinę. Obsługa bojlerów jest automatyczna. Po napełnieniu się bojlera wodą i zarzuceniu do 85 st., dopływ prądu automatycznie się wyłącza.

Stwierdzam z zadowoleniem, że z chwilą wprowadzenia taryfy 15 gr. do celów gotowania oraz 10 gr. dla bojlerów, zgłoszenia stale się wzmagają. Stąd wniosek, że obecną akcją wypełniamy lukę w gospodarstwie domowym i stwarzamy rzecz dobrą dla pań domu.

Lecz niedość umieć gotować, trzeba też wiedzieć, jak gotować. Elektrownia, chcąc zapoznać mieszkańców miasta ze sposobem gotowania, smażenia i pieczenia na elektryczności, otwiera już jutro, t. j. 16 maja, pokazowe kursy gotowania we własnym gmachu, przy ul. Przejazd 56. Na kursach tych zaproszeni przez Elektrownię specjaliści, mający za sobą duży zasób doświadczenia, udzielać będą fachowych wykładów, na których każda z pań będzie mogła osobiście przekonać się o korzyściach, wynikających ze stosowania kuchen elektrycznych. Oprócz tego panie będą miały możliwość nauczyć się na tych kursach jak w najoszczędniejszy sposób korzystać z energii elektrycznej przy gotowaniu, smażeniu i pieczeniu, a także przekonać się, że smak potraw przyrządzanych na elektryczności nie tylko nie ustępuje smakowi potraw przyrządzanych sposobem dotychczasowym, lecz znacznie go przewyższa.

W krótkości zakomunikowałem Szanownym Radiosłuchaczom najważniejsze rzeczy i proszę w imieniu Elektrowni jeszcze raz o zapisywanie się na kursy gotowania na elektryczności.

Zapisy przyjmuje Sklep Elektrowni, przy ulicy Piotrkowskiej 115 oraz Biuro propagandy przy Elektrowni, Przejazd 58.

Wykłady będą się odbywały bez przerwy w godzinach od 9 do 12 i od 15 do 18-ej. W tym czasie napewno znajdą sobie Szanowne Panie odpowiednią wolną godzinę, by móc zapoznać się z tak interesującym problemem.

W imieniu Elektrowni zapewniam Szanowne Panie, że wszelkie życzenia interesujących się tą sprawą osób będą w miarę możliwości uwzględniane, a na wszelkie pytania znajdą Szanowne Panie odpowiedź na kursach.

## Pokazowe kursy gotowania na elektryczności zostały otwarte!

Prosimy naszych Szanownych Odbiorców, by zechcieli osobiście przekonać się, jak czysto, smacznie, pożywnie i tanio przyrządzane są potrawy na kuchni elektrycznej.

Wszelkich wskazówek, dotyczących gotowania na elektryczności, udzielamy bezpłatnie na kursach pokazowych.

Szczegółowych informacji zasięgnąć można

W BIURZE PROPAGANDY przy Elektrowni, ul. Przejazd 58,

oraz w SKLEPIE przy ul. Piotrkowskiej 115.



Dnia 17 maja r. b. po długich i ciężkich cierpieniach zmarła

B. P.

## z Grossów Markusowa Kohnowa przeżywszy lat 87.

Wyprowadzenie drogich nam zwłok nastąpi dziś, dnia 18 maja 1934 r., o godz. 13-ej z domu przedpogrzebowego, o czym zawiadamia pozostała w głębokim smutku

**Rodzina**

Dnia 17 maja 1934 roku zmarła żona założyciela i długoletniego Prezesa naszej Spółki b. p. Markusa Kohna

## z Grossów Teresa Kohnowa

Dzięki niepospolitym zaletom charakteru i umysłu pamięć o Niej zachowamy nazawsze.

**Rada, Zarząd i Personel  
Przędzalni Włny Czesankowej Markus Kohn S. A.**

Głęboko wzruszeni śmiercią nieodżałowanego

## b. p. TOBJASZA PIKIELNEGO

Prezesa Sp. Akc. „M. i T. Pikielni”

wyrażamy Rodzinie oraz Zarządowi nasze serdeczne współczucie

**Textil Krajowy B-cia Rutenberg, Poznań**

### Nowy kodeks zobowiązań

obejmie umowy o pracę od 1 lipca 1935 r.

Kodeks zobowiązań wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1934 r. Jednakże zgodnie z przepisami przejściowymi do zobowiązań, które powstały przed wejściem w życie kodeksu zobowiązań stosuje się w zasadzie nadal

prawo dotychczasowe, z pewnymi zastrzeżeniami, a mianowicie:

Do umów o pracę, zawartych przed dniem wejścia w życie nowego kodeksu, przepisy tego kodeksu stosuje się po upływie roku od wejścia w życie kodeksu zobowiązań. A zatem dla umów o pracę, zawartych przed 1 lipca 1934 roku przepisy kodeksu zobowiązań będą miały zastosowanie dopiero od 1 lipca 1935 roku.

Ponadto zwrócić należy uwagę na art. XLVI przepisów wprowadzających przejściowych, który postanawia, że „w razie wątpliwości, czy na być stosowane prawo dotychczasowe, czy też kodeks zobowiązań, stosuje się kodeks zobowiązań”.

Zasady powyżej wskazane będą decydowały w okresie wprowadzania w życie kodeksu zobowiązań o stosunku nowych postanowień kodeksu do prawa dotychczasowego.

#### BILETY ULGOWE I WYCIECZKI

Oddz. teatr. artystyczny przy słow. Kultur Ligi wydaje bilety ulgowe do kin na wszystkie seanse po cenach niższych.

Oddz. turyst. krajozn. organizuje wycieczki: W sobotę, dnia 19 bm. o godz. 8,30 rano do Lublinka (stacja oczyszczania ścieków), o godz. 11,30 do szpitala miejskiego w Radogoszczu, o godz. 16 w południe do zakładu fizykalnych sposobów leczenia kasy chorych.

Zbiórka na wszystkie wycieczki, w lokalu Kultur Ligi.

Bilety ulgowe, zapisy i informacje w sekretariacie Kultur Ligi. Za chodnia 68 (front, parter), telefon 191-15.

Głęboko wzruszeni śmiercią

## b. p. Tobiasza Pikielnego

Prezesa Sp. Akc. „M. i T. Pikielni”

składa Zarządowi i pozostałej Rodzinie wyrazy szczerego współczucia

**Z. WALDMAN, Skrzęcalnia**

## Stan majstra Gębalskiego i jego syna jest nadal groźny

Donosiliśmy wczoraj o niezwyklej tragedji, jaka rozegrała się w domu przy ulicy Abramowskiego Nr. 41.

Zamieszkały w tym domu majster firmy Scheibler i Grohman — Franciszek Gębalski oraz jego dzieci 14-letni Longin i 11-letnia Stanisława zostali obłani kwasem solnym przez kochankę Gębalskiego — Helenę Ciecierkiewiczową, która po dokonaniu okrutnego czynu popeł-

niła zamach samobójczy, zażywając większą dawkę kwasu solnego.

Franciszek Gębalski i jego syn Longin zostali odwiezieni do szpitala okręgowego przy ul. Zagajnikowej, Stanisława Gębalska pozostawiona została na miejscu, Ciecierkiewiczową zaś odwieziono do szpitala w Radogoszczu.

Jak się obecnie dowiadujemy stan Franciszka Gębalskiego i jego syna jest w dalszym ciągu groźny

Nie odzyskali oni jeszcze przytomności. Longinowi Gębalskiemu grozi utrata wzroku.

Również bardzo ciężki jest stan Ciecierkiewiczowej, która walczy ze śmiercią. Przy łóżku jej ustawiono posterunek policji. Z uwagi na jej ciężki stan władze nie mogły jej dotąd przesłuchać.

Dochodzenie w dalszym ciągu prowadzi urząd prokuratorski w Łodzi.



# Sympatycy Dymitrowa skazani na kary do 2 lat więzienia

W dniu wczorajszym na ławie oskarżonych sądu okręgowego zasiadli trzej członkowie komunistycznej partii, oskarżeni o usiłowanie przeprowadzenia demonstracji przed konsu-  
latem niemieckim w dniu 31 stycznia r. b. w związku z procesem o podpalenie Reichstagu.

Wydział śledczy w drodze poufnej otrzymał informacje że na 31 stycznia r. b. przygotowywane są przez żywoły komunistyczne demonstracje przed konsu-  
latem niemieckim w dniu 31 stycznia r. b. w związku z procesem o podpalenie Reichstagu. Wydział śledczy w drodze poufnej otrzymał informacje że na 31 stycznia r. b. przygotowywane są przez żywoły komunistyczne demonstracje przed konsu-  
latem niemieckim w dniu 31 stycznia r. b. w związku z procesem o podpalenie Reichstagu.

się z innymi członkami partii i otrzymać instrukcje. Przybyli z 5 minutowym opóźnieniem i spostrzegli, że zmierza już w kierunku Placu Reymonta ulicą Piotrkowską.

Idąc za nią, zauważyli, że skręciła przez Radwańską do Wólczanńskiej i tu na rogu zatrzymała się.

Ukryli się w bramie domu nr. 9 przy Radwańskiej i obserwując zauważyli, że do Krawieckiej zbliżył się znany komunistą, Abram Icek Łomaniec, który wręczył jej paczkę papieru.

Oboje udali się ulicą Wólczan-  
ską i spotkali trzeciego, którym był Szlama Tragsbetri-  
ger. Łomaniec odebrał paczkę od Krawieckiej i dał Tragsbetri-  
gerowi.

Gdy szli ulicą Radwańską w kierunku Piotrkowskiej wywiadownicy zatrzymali ich i poddali rewizji. W paczce znaleziono odezwy, wzywające między innymi: „Żądamy wypuszczenia na wolność więzionych towarzyszy bułgarskich Dymitrowa, Tanewa i Popowa, oraz towarzysza niemieckiego Torglera i wodza niemieckiej komuny Thaelmana, których sąd niewinni!”

Ulotki te przeznaczone były na demonstrację w związku z odbywającym się procesem, który zakończył się uniewinnieniem trzech bułgarów i Torglera od zarzutu podpalenia budynku Reichstagu.

Krawiecka i Łomaniec poprzednio już karani byli za działalność komunistyczną.

W dniu wczorajszym sąd okręgowy w Łodzi po rozpoznaniu sprawy wydał wyrok, na mocy którego skazani zostali: 22-letnia Gołda Krawiecka i 19-letni Abram Icek Łomaniec po 2 lata więzienia, a 21-letni Szlama Tragsbetri-  
ger na 1 rok więzienia. (a)

Krawiecka i Łomaniec poprzednio już karani byli za działalność komunistyczną.

W dniu wczorajszym sąd okręgowy w Łodzi po rozpoznaniu sprawy wydał wyrok, na mocy którego skazani zostali: 22-letnia Gołda Krawiecka i 19-letni Abram Icek Łomaniec po 2 lata więzienia, a 21-letni Szlama Tragsbetri-  
ger na 1 rok więzienia. (a)

Krawiecka i Łomaniec poprzednio już karani byli za działalność komunistyczną.

W dniu wczorajszym sąd okręgowy w Łodzi po rozpoznaniu sprawy wydał wyrok, na mocy którego skazani zostali: 22-letnia Gołda Krawiecka i 19-letni Abram Icek Łomaniec po 2 lata więzienia, a 21-letni Szlama Tragsbetri-  
ger na 1 rok więzienia. (a)

Krawiecka i Łomaniec poprzednio już karani byli za działalność komunistyczną.

W dniu wczorajszym sąd okręgowy w Łodzi po rozpoznaniu sprawy wydał wyrok, na mocy którego skazani zostali: 22-letnia Gołda Krawiecka i 19-letni Abram Icek Łomaniec po 2 lata więzienia, a 21-letni Szlama Tragsbetri-  
ger na 1 rok więzienia. (a)

Krawiecka i Łomaniec poprzednio już karani byli za działalność komunistyczną.

W dniu wczorajszym sąd okręgowy w Łodzi po rozpoznaniu sprawy wydał wyrok, na mocy którego skazani zostali: 22-letnia Gołda Krawiecka i 19-letni Abram Icek Łomaniec po 2 lata więzienia, a 21-letni Szlama Tragsbetri-  
ger na 1 rok więzienia. (a)

Krawiecka i Łomaniec poprzednio już karani byli za działalność komunistyczną.

W dniu wczorajszym sąd okręgowy w Łodzi po rozpoznaniu sprawy wydał wyrok, na mocy którego skazani zostali: 22-letnia Gołda Krawiecka i 19-letni Abram Icek Łomaniec po 2 lata więzienia, a 21-letni Szlama Tragsbetri-  
ger na 1 rok więzienia. (a)

Krawiecka i Łomaniec poprzednio już karani byli za działalność komunistyczną.

W dniu wczorajszym sąd okręgowy w Łodzi po rozpoznaniu sprawy wydał wyrok, na mocy którego skazani zostali: 22-letnia Gołda Krawiecka i 19-letni Abram Icek Łomaniec po 2 lata więzienia, a 21-letni Szlama Tragsbetri-  
ger na 1 rok więzienia. (a)

Krawiecka i Łomaniec poprzednio już karani byli za działalność komunistyczną.

W dniu wczorajszym sąd okręgowy w Łodzi po rozpoznaniu sprawy wydał wyrok, na mocy którego skazani zostali: 22-letnia Gołda Krawiecka i 19-letni Abram Icek Łomaniec po 2 lata więzienia, a 21-letni Szlama Tragsbetri-  
ger na 1 rok więzienia. (a)

Krawiecka i Łomaniec poprzednio już karani byli za działalność komunistyczną.

W dniu wczorajszym sąd okręgowy w Łodzi po rozpoznaniu sprawy wydał wyrok, na mocy którego skazani zostali: 22-letnia Gołda Krawiecka i 19-letni Abram Icek Łomaniec po 2 lata więzienia, a 21-letni Szlama Tragsbetri-  
ger na 1 rok więzienia. (a)

Krawiecka i Łomaniec poprzednio już karani byli za działalność komunistyczną.



## Co usłyszymy dziś przez radio?

7.00 Gimnastyka i muzyka z płyt.  
12.05 Koncert zespołu Tadeusza Sereńskiego.  
15.10 Komunikat Izby Przem. handl. w Łodzi.  
15.20 Muzyka salonowa z płyt.  
15.40 Recital Mieczysława Szalewskiego (altówka)  
16.00 Recital śpiewaczki Marii Mokrzyckiej.

### Nowa nazwa radjostacji gdańskiej

Wzorem radjofonii niemieckiej, która wprowadziła dla wszystkich stacji radiowych nowe hasła, zaczynające się od słów „Hier Reichsender...“ po których następuje od powiednia nazwa miasta, radjostacja gdańska zmieniła swą nazwę na „Hier Landessender Danzig“. Radjostacja gdańska pracuje wspólnie z radjostacją w Królewcu, wymieniając nawzajem swe programy. Wobec tego słuchacze będą mogli słyszeć zapowiadany program przez speakerów gdańskich w ten sposób: „Hier Landessender Danzig und Reichsender Königsberg“ (r)

16.20 Przegląd wydawnictw.  
16.35 Drobne utwory skrzypcowe (płyty)  
16.50 Koncert z cyklu „Muzyka niepodległej Polski“ w wyk. Maryli Jonasówny.  
17.00 Odczyt z cyklu „Literatura polska“ — Kasprowicz.  
17.50 Odczyt p. t.: „Szkoła zawodo-  
wa, jako przygotowanie do życia“.  
18.10 Koncert chóru Dana.  
18.55 Skrzynka pocztowa łódzka  
19.25 Feljton aktualny.  
20.02 Pogadanka muzyczna.  
20.15 Koncert symfoniczny z filharmonii warszawskiej w wyk. ork. filhar. pod dyr. Otto Klemperera.  
W przerwie: „Stanisław Ignacy Witkiewicz“ (feljton literacki)  
22.40 Muzyka taneczna.  
AUDYCJE ZAGRANICZNE  
Monachjum (405)  
21.00 Opera Wolfa Ferrari „Tajemnica Zuzanny“.  
Paryż (313)  
20.45 Opera Lecocq'a „Córka pani Angot“.  
Budapeszt (550)  
19.30 Opera Verdiego „Rigoletto“.

### Tragiczna omyłka Zamiast lekarstwa matka podała dziecku truciznę

W dniu wczorajszym w godzinach wieczorowych miejskie pogotowie ratunkowe zostało wezwane do domu przy ul. Lutomińskiej 21, gdzie w jednym z mieszkań uległ zatruciu amonjakiem 2-letni Natan Liberman.

Po przepicianiu żołądka lekarz ulegając prośbom rodziny pozostawił dziecko na miejscu pod opieką rodziców.

Jak ustaliła policja, dziecku przez omyłkę podano amonjak na lizyże zamiast lekarstwa.

### Sekeja chemików przy izbie polsko- palestyńskiej

W lokalu łódzkiego oddziału Polsko - palestyńskiej izby handlowej odbyło się organizacyjne zgromadzenie sekcji chemików. Zgromadzeni wyłonili z pośród siebie komisję, która ma na celu zorganizowanie prac sekcji. W skład tej komisji weszli:

Koloryści: dr. Hercbaum, inż. M. Klozenberg, inż. E. Tempelhof.  
Przem. farao.: dr. M. Raab, przem. chem.-rolny i ferment.: inż. A. Lipszye, przem. naft.: inż. M. Wallach, przem. budowl.: inż. A. Markusfeld, farby ziemne: inż. St. Gliksman, chemja organiczna: dr. H. Rabinowicz, chemja nieorganiczna: inż. Sz. Markus, przemysł gumowy: inż. D. Klejnerman, przemysł garbarski: inż. Brzeziński, przetwory chem.: inż. J. Salomono wicz, przemysł droger. - kosmet.: J. Brykman, handel chemicznymi: A. Rohtstadt.

Izba wzywa do współpracy zainteresowanych w działalności tej sekcji. Odnośne informacje udzielane są w lokalu Izby, Piotrkowska 113 w godz. biurowych (10 — 18 i 16 — 18)

Wszystkim tym, którzy oddali ostatnią posługę niedołężowanemu

B. P.

## Moritzowi Bornsteinowi

a w szczególności p. p. doktorom: Dawidowi Rozen-  
cwajgowi i Adamowi Benderowi serdeczne „Bóg zapłać“ składa

Anna Bornstein

## Wybuch szrapnela

Niefortunne popisy domorosłego pirotechnika

W dniu wczorajszym w godzinach rannych w zachodniej dzielnicy miasta u końca ulicy 6 Sierpnia rozległa się silna detonacja.

Jak się okazało, wybuch miał miejsce w domu przy ul. 6 Sierpnia 90 w mieszkaniu Józefa Wójcika.

Na miejsce przybyły niezwłocznie władze policyjne oraz wezwano pogotowie ratunkowe, albowiem wskutek wybuchu Wójcik doznał groźnych obrażeń ciała.

Rannego opatrzone niezwłocznie i w stanie nieprzytomnym przewieziono do szpitala okręgowego.

Jak stwierdzono, 50-letni Józef Wójcik na placu ćwiczebnym znalazł szrapnel artyleryjski, który przyniósł do swego mieszkania, zamierzając rozładować i sporządzić wazon.

Rano, gdy w mieszkaniu nie było nikogo, Wójcik przystąpił do rozkręcenia szrapnela. W pewnym momencie Wójcik manipulując nieumiejętnie spowodował wybuch, który poranił go ciężko, a równocześnie

zniszczył ścianki oraz sufit mieszkania i wywalił okna.

Jedynie dzięki dość trwałej budowie domu zawdzięczać należy, że wybuch pocisku nie pociągnął za sobą więcej ofiar w ludziach.



Nie ulega wątpliwości, że najweselejszą komedią filmową jest:

## Sekretarka osobista wychodzi zamaż

Niebywałą obsadę stanowią:

Mary Glory  
Jean Murat

reżyserja Joe May  
muzyka:  
Paweł Abraham

Ceny miejsce niższe od 1.09

Bilety woln. wejścia i ulgowe nieważne

Z. T. K.

Najbliższe wycieczki. — W niedzielę i poniedziałek dnia 20 i 21 maja r. b. (Zielone Świątki) odbędą się dwie dwudniowe wycieczki turystyczne według następujących tras:

1) Łódź — Tomaszów Maz. — Spała — Teofilów — Inowódz — Józefów — Nagorzyce (Błękitne źródła i groty) — Łódź.

2) Łódź — Piotrków — Sulejów — Włodzimierzów — Przyglów — Mokre — Łódź.

Informacje i zapisy w sekretarja cie.

Kolonja w Karwi. — Wzorem lat ubiegłych uruchomiona zostaje w bież. sezonie letnim kolonja turystyczna - wychowawcza, począwszy od 1 czerwca br.

Informacje i zapisy w sekretarjacie Z. T. K., przy ul. Wólczan-  
skiej 35, tel. 121-53 w godz. 9—11 i 18—22.

### Paweł Burstein da się w tych dniach słyszeć przez radio

W teatrze „Rozmaitości“ występuje od szeregu dni wraz ze swym zespołem aktor amerykański, który zasługuje na uwagę.

Nazywa się Paweł Burstein i jest, istotnie, aktorem doskonałym. Właściwie tylko wodewili-  
stą, ale warto go zobaczyć, a by przekonać się, do jakich wyżyn można sztukę sceniczną na tym, zdawałoby się, ograniczonym odcinku doprowadzić...

Posiada on rozległą skalę talentu: śpiewa z wdziękiem „urodzonego“ paryżanina, świetnie tańczy, a przede wszystkim — gra.

Komedja muzyczna, grana obecnie w teatrze przy ul. Cegielnianej z Pawłem Bursteinem w tytułowej roli jest widowiskiem na poziomie.

Pawła Bursteina usłyszymy w najbliższych dniach również w radjo łódzkim. Wystąpi on przed publicznością łódzką z szeregiem piosenek w języku angielskim. Będzie to słuchowisko, którego chętnie posłucha każdy amator dobrego popisu wokalnego. (r)

### ZŁ. 10.000 W ŁODZI

Wczoraj w 9 dniu ciągnięcia 4 klasy Loterii Państwowej padła wygrana zł. 10.000 na Nr. 74736 w Łodzi w szczęśliwej kolekturze J. H. Litmana przy ul. Piotrkowskiej 32. Warto zaznaczyć, iż również w 8 dniu ciągnięcia wygrana zł. 15.000 na Nr. 138,923 padła w powyższej kolekturze.

# Człowiek, który ukradł serce eto film, który wzruszy wszystkich!



# KTO WYGRAŁ NA LOTERJI?

Wczoraj w 10-tym dniu ciągnięcia loterii głównej wygrane padły na następujące numery:

**Zł. 15.000** — 167763

**Zł. 5000** — 8455 63713 86023 145632

**Zł. 2000** — 17102 25290 26911 32279

36396 40443 58937 79743 83210 89553  
90425 96701 100144 134900 136987  
145677 156628 166277.

**Zł. 1000** — 36211 41284 52611 55550  
63943 66748 65161 70197 73146 74940  
75496 82805 89415 102159 110453 114301  
120028 123446 126725 129499 134331  
140206 146206 150824 153278 162472.

96 395 400 14 659 704 63 75 859 95 49043 77 140  
56 61 88 408 811 52 91 918 22 34  
5209 607 23 71 67 970 51099 93 180 6 58  
255 246 82 91 437 621 729 61 800 85 52002 20  
193 10 292 306 441 651 74 721 811 939 41 63  
84 53096 117 239 76 336 73 569 604 725 91 804  
23 37 44 962 54072 162 236 67 356 19 413 93  
678 55053 92 149 254 393 407 29 38 544 70 78  
621 717 76 864 904 56010 510 62 633 707 25 54  
846 85 57083 91 119 93 242 65 321 98 411 16  
530 44 610 25 44 78 87 715 815 58184 201 96  
383 403 66 740 59097 366 592 662 719 875.

60226 304 80 447 598 750 813 990 61676 728  
33 52 837 91 900 62009 244 98 606 38 708 12 32  
936 63413 42 56 529 75 651 67 926 46 94 64258  
332 45 55 460 98 688 730 65017 34 102 92 324 49  
75 550 633 37 38712 22 862 73 84 940 72 66012  
252 95 353 84 99 620 972 74 67078 222 73 76 444  
54 74 633 746 67 904 51 68046 58 290 301 40 72  
612 20 754 824 69057 92 181 257 380 93 4443 536  
626 705 85 870 927 86.

153272 311 423 31 562 713 27 154024 70 154 206  
13 511 934 35 155079 250 315 71 86 435 94 561  
602 995 165025 97 238 41 700 3 59 157254 55 81  
329 497 555 808 945 158093 129 32 283 427 39  
556 625 65 700 926 159008 126 213 41 74 457 617  
851 52 69 911 48.

**Ciągnięcie drugie.**

**Zł. 15.000** — 30315 76733 150897.

**Zł. 5000** — 28064 131312 133097.

**Zł. 2000** — 2062 15164 22681 22338

24713 33418 36756 56701 55103 57222  
81684 82804 112229 113817 132406  
150720 156965 166141.

**Zł. 1000** — 1914 12841 13712 27106  
35340 38917 35738 39019 41443 42923  
44445 49237 52693 57656 73675 80730  
93214 94232 106075 108129 111529  
111391 114332 112098 118264 125645  
131881 133457 132295 146653 149040  
148280 151653 154007 158071.

70076 246 488 591 612 756 902 12 23 35 71179  
354 71 87 88 540 52 73 859 72062 427 650 965  
73014 72 257 316 62 450 57 68 504 630 763 816  
24 73 74145 209 361 589 702 57 836 914 71  
75053 125 35 86 342 99 444 94 841.

**III-cie ciągnięcie.**

61 661 1757 2186 443 687 768 3131 48 87 257  
556 737 984 4001 152 378 752 68 5266 6057 7144  
8006 94 605 816 9063 199 779.

10108 39 271 546 805 11029 965 12636 941  
13299 609 702 81 869 937 14251 15057 16610 864  
902 17191 262 969 18850.

**Wszyscy** powinni osobiście sprawdzać swoje losy

w Szcześliwej **KAPTAŁA** — Łódź — 54  
KOLEKTURZE Piotrkowska

Zamieniamy wygrane losy na nowe.

70076 246 488 591 612 756 902 12 23 35 71179  
354 71 87 88 540 52 73 859 72062 427 650 965  
73014 72 257 316 62 450 57 68 504 630 763 816

10108 39 271 546 805 11029 965 12636 941  
13299 609 702 81 869 937 14251 15057 16610 864  
902 17191 262 969 18850.

10108 39 271 546 805 11029 965 12636 941  
13299 609 702 81 869 937 14251 15057 16610 864  
902 17191 262 969 18850.

**STAWKI**

**I i II-gie ciągnięcie.**

9 143 92 245 361 435 61 523 773 87 861 980  
1020 49 180 286 366 680 93 728 908 58 80 2000  
98 170 297 358 513 28 665 83 720 93 3162 97  
99 291 301 562 800 17 55 931 56 4003 35-360  
683 735 958 5205 26 407 575 683 772 984 6014  
17 138 289 468 87 99 547 71 621 57 778 861 76  
951 68 7046 271 82 306 409 66 98 591 701 2 90  
995 8031 86 118 577 778 9295 301 51 548 96 97  
706 11 949 42 95.

100921 183 789 897 101048 114 20 33 300 16  
81 482 550 941 51 102003 70 75 171 218 28 58  
78 460 69 258 49 608 15 54 962 81 103041 104  
497 598 721 824 28 64 990 104220 374 488 545  
746 837 105025 534 658 982 106026 222 478 885  
719 975 107044 64 107 70 349 458 632 90 803 932  
62 70 95 108194 434 109057 204 343 55 83 446  
93 578 858 949.

110027 83 201 324 448 837 111231 73 86 470  
74 91 567 833 11296 351 71 471 511 22 657 81  
731 848 82 113056 147 50 345 83 94 443 506 649  
53 729 804 960 67 76 84 114021 59 193 309 473  
579 621 933 115199 336 86 480 874 944 116036  
268 601 898 954 117046 121 242 388 468 596  
623 706 839 86 118116 50 206 362 68 77 440 634  
42 76 80 715 71 937 119237 358 80 401 47 829  
953 50.

12006 131 230 440 63 546 82 616 36 838 57  
121171 91 491 665 122313 72 78 411 608 36 857  
944 123237 42 671 766 845 76 972 124071 157  
200 97 303 33 430 652 872 916 58 125350 64 78  
520 676 730 974 126037 291 321 23 481 622 722  
30 37 127064 72 184 254 352 70 429 534 653 89  
723 32 98 910 128061 185 255 359 658 743 51  
972 129084 239 44 317 73 451 628 809 932.

**Niepowszednia tragedia**

Pewien wesoły słomiany wdowiec w Pradze czeskiej, którego żona bawi w Karlsbadzie, zaczępił na ulicy ładną młodą dziewczynę i przyrzekł jej stroje za „trochę serca”. Dziewczyna poszła z przedsiębiorczym domżanem do jego mieszkania. Tam jednak zaczęła prosić go o podarunek, aby jej nie dotykał. Przed odejściem prosiła go jeszcze, aby jej pozwolił napisać list przy biurku. Podczas gdy gospodarz czytał gazetę, dziewczyna znalazła na biurku rewolwer i, zanim zdążyła jej przeszkodzić, strzeliła sobie w pierś. Na szczęście rana nie zagraża życia samobójczyni.

Na biurku przerażonego słomianego wdowca leżał list pożegnalny dziewczyny do pewnego młodego człowieka, który pozostawiał jej miłość bez wzajemności.

**TEATR, MUZYKA i SZTUKA**

Z estrady koncertowej

**Występ Dory Kalinówny**

Zdawaloby się, że w produkcji „Śpiewającej diseasey” w ciągu całego wieczoru muszą zmüżyć. A tymczasem po wycopaniu programu rozabawiona publiczność domagała się usilnie naddatków. Bo też sztuka odtwórcza Dory Kalinówny w sferze recytacji, bądź piosenki, jest tak rozciągnięta i jej ryszczunek techniczny tak okazały, że po słyszaniu tylu różnorodnych numerów odnosimy pod koniec wieczoru wrażenie, że na program wieczoru złożyło się kilku wykonawców.

Fragmenty ze wst (Reymont, Młodożeniec), z podwórca i przedmieścia (Tuwim), groteski (Tuwim, Słonimski) — to dostateczny materiał do wykazania bogatej w odcięnię wamy, kunsztu aktorskiego. Nerw sceniczny, odczucie i uwypuklenie istoty każdego odtwarza

**Nowy żubr w Białowieży**

Dn. 13 maja urodziła się w Białowieży trzecia w tym sezonie jolówka zubrza, córka zubrzyzycy Stółca. Cięcie jest wyjątkowo duże i całkiem wicie płowie. W ten sposób liczba żubrów w Białowieży w ciągu ostatniej duch tygodni wzrosła z 17 sztuk do 14 sztuk

przy wypełnionej sali. Audycja radiowa zgrupowała również przy słuchawkach i głośnikach liczne grono wielbicieli, zwłaszcza że program koncertu zawiera szereg nowości, z zawsze interesującego programu.

Koncertem symfonicznym dyryguje dziś Otto Klemperer — jeden z wybitnych kapelmistrzów dzisiejszych Niemiec. Program koncertu, poza 7 symfonią Beethovena, zawiera błyskotliwą, żywiołą, niepozbawioną momentów naiwności, muzykę do baletu „Pietruszka” oraz wspaniałą Toccatę C-dur J. S. Bacha w transkrypcji orkiestrowej Weinerja (r)

**Ulżyj nędzy bezrobotnych**



# Niszczenie zdrowych przedsiębiorstw

## Tylko scalenie podatku obrotowego zlikwiduje anonimowców we włókiennictwie

Onegdy wieczorem w klubie towarzyskim Stowarzyszenia kupców m. Łodzi dr. Herbert Sand wicedyrektor izby przemysłowo-handlowej wygłosił odczyt na temat „Nowa faza zagadnienia scalenia podatku przemysłowego od obrotu“.

Na odczyt ten przybyli liczni przedstawiciele sfer gospodarczych, z prezesem izby p. Robertem Geyerem na czele, dyrektorzy poszczególnych związków, organizacji i t. d.

Odczyt zagał wiceprezes stowarzyszenia p. Mieczysław Hertz, podkreślając wagę zagadnienia scalenia podatku obrotowego dla całego przemysłu i handlu włókienniczego. — Stowarzyszenie od dłuższego czasu wskazuje na rujnujący wpływ tego podatku na życie gospodarcze.

Następnie zabrał głos prelegent, który przeprowadził paralelę pomiędzy konstrukcją podatku obrotowego i dochodowego, podkreślając, że podatek obrotowy jest fiskalnie bardzo wydajny, ale dla życia gospodarczego niesłychanie ciężki. Przy płaceniu tego podatku obojętne, zdaniem prelegenta w pewnej mierze

**zasady amatorskie:** lojalny płatnik, który poczuwa się do swego obowiązku wobec skarbu państwa, **uginie się pod ciężarem** tego podatku, a nieojojalny płatnik uchyla się całkowicie od ponoszenia tego ciężaru. Wskutek tego **automatycznie wzrasta ciężar opodatkowania elementów lojalnych.**

Jeżeli ze względów budżetowych i ogólnogospodarczych zniesienie tego podatku uważane jest przez czynniki miarodajne za niemożliwe, wówczas podkreślić należy **bezwzględna konieczność uszła chętnienia tego podatku.**

Nowela do ustawy o podatku obrotowym daje ministerstwu skarbu możliwość scalenia go. Wylania się natomiast ostatecznie pytanie, czy jeśli główną przyczyną scalenia miałyby być walka z anonimowcami, to obecnie władze skarbowe nie znajdują się **nawet bez scalenia w posiadaniu takich środków, które utrudnią ucieczkę od podatku.**

Środkami energiczniejszej walki z anonimowcami może się, zdaniem prelegenta, stać **użycie kodeksu handlowego oraz ordynacja podatkowa.**

Ordynacja przyczyni się nie wątpliwie do **uproszczenia wymiaru.** Odciaży władze, zapewni **lepsze uchwylenie obrotów** Specjalnie jednak **rewelacyjnych zmian,** które radykalnie uzdrowiłyby zabagnione stosunki

— **ordynacja nie przynosi.** Może nawet niema tam nic nowego: wszystko to już istniało i zostało tylko skodyfikowane.

Rozporządzenie w sprawie prowadzenia ksiąg handlowych może stanowić dość skuteczną podstawę dla walki z anonimowcami. Według wniosków związku izb

**obowiązek prowadzenia ksiąg obejmować winien w przemyśle przedsiębiorstwa, wykupujące patenty od I do V kategorii oraz te, które na zasadzie kart rejestracyjnych prowadzą zakła-**

dy hurtowej sprzedaży własnej produkcji.

W handlu przymus ksiąg obejmowałby I i II kategorię oraz te przedsiębiorstwa, które sprzedają towar kupcom i spożywcom.

Zwiększenie się ilości przedsiębiorstw prowadzących księgi, oznacza zwiększenie ilości źródeł informacji. Ale i to, zdaniem prelegenta, jest tylko częściowym rozszerzeniem pola walki z anonimowością, a nie całkowitem uzdrowieniem stosunków.

**Nowy kodeks handlowy** przewiduje szereg przepisów, które niewątpliwie zniechęca-

do anonimowego uprawiania przemysłu i handlu. Do takich przepisów zaliczyć należy **solidarną odpowiedzialność dzierżawcy i wydzierżawiającego** urządzenia fabryczne za wszelkie zobowiązania.

Całokształt tych rozporządzeń mógłby nasuwać niesłuszny, zdaniem prelegenta, wniosek, że ze stanowiska władz skarbowych powody przemawiające za scaleniem pozornie straciły na aktualności. Władze skarbowe stanąć mogą na stanowisku, że nawet po wprowadzeniu ksiąg wymiary podatku dochodowego i obrotowego będą dla pewnych kate-

gorji płatników musiały być uskuteczniane w ten sposób, że ekonomii pracy urzędników skarbowych nie będzie. Za scaleniem przemawiają jednak, zdaniem prelegenta, najbardziej ważne argumenty o charakterze ogólnym. Scalenie przyczyni się do uproszczenia techniki, likwidacji poszczególnych faz,

**usunie czynniki demoralizujące życie gospodarcze** i niszczące elementy lojalne. — Ministerstwo skarbu zaczyna jednak doceniać konieczność scalenia tego podatku na szerokim froncie. Ołbrzymią ilość odwołań, niezdrowe stosunki między płatnikiem a władzami skarbowymi i anonimowość groźnie rosnąca na wszystkich odcinkach — wszystko to mówi, że **jest już pięć minut przed godziną 12-łą.**

Łódź forsująca tę koncepcję nie ograniczyła się do wysunięcia hasła, ale i sprecyzowała tezy stanowiące podstawy scalenia. Ostatnio, wobec akcji, prowadzonej przeciwko anonimowcom, ministerstwo skarbu uznało zagadnienie scaleniowe za pilne i punkt ciężkości przesunęło się obecnie niewątpliwie ku rozmowom sfer gospodarczych z min. skarbu. Nie jest wykluczone, że **min. skarbu połączy sprawę scalenia z rewizją podstaw tego podatku.**

Następnie prelegent omówił wyniki scalenia w Czechosłowacji, Jugosławii i na Węgrzech, podkreślając, że system czeski jest skomplikowany i dla Polski nieodpowiedni. W Polsce podatek scalony zwalniać winien od dalszych faz. Tylko **scalenie na całym froncie wykluczy machinacje elementów nieojojalnych i uzdrowi całkowicie stosunki.**

Podstawą scalenia winna być **pełna stawka skombinowana.**

W ten sposób osiągnie się wszystkie dodatnie wyniki scalenia. Życie gospodarcze przez do tej reformy i względy skarbowe przemawiają za nią. — **Wzmocnienie zdrowych płatników leży w interesie życia gospodarczego, a przez to staną się oni silniejsi również i dla dobra skarbu państwa.**

Odczyt ten wypowiedziany z niezwykłym opanowaniem tematu i doskonale ujęty pod względem stylistycznym został gorąco przyjęty przez zebranych.

## Nowy zatarg w konfekcji powoduje zupełny chaos na rynku tkanin

Po niedawnym zatargu wylania się nowy zatarg w przemyśle konfekcyjnym, gdyż konfekcyjnerzy starają się anulować niedawno zawarty układ z chałupnikami, jako przyczynę, podając niepomysłny przebieg sezonu w tej gałęzi. Na skutek słabej koniunktury, konfekcyjnerzy domagają się od chałupników przyjęcia przez nich zmniejszonych stawek, przede wszystkim za szyćcie ubrań oraz pałt. Chałupnicy wyrazili wreszcie swą zgodę, z tem jednak, że zostaną obniżone stawki dla czeladników. Czelnicy ogłosili jednodniowy strejk protestacyjny. Obecnie sytuacja przed stawia się w ten sposób, że konfek-

cyjnerzy, nie mogąc w drodze umowy, zmienić dotychczasowych warunków, prawie zupełnie nie dają zamówień chałupnikom, gdyż, jak twierdzą, przy obowiązujących stawkach chałupniczych, produkcja się nie kalkuluje.

W związku z tem panuje w tej gałęzi kompletny chaos. Chałupnicy pracują zaledwie kilka dni w tygodniu. Zatargi w przemyśle konfekcyjnym odbiły się natychmiast na rynku tkania bawełnianych, gdzie przy sprzedaży tanich towarów letnich notowano znaczne pogorszenie, produkowane są one bowiem przede wszystkim właśnie dla konfekcyjnerów. (ag)

## 50-proc. spadek produkcji w łódzkich farbiarniach zarobkowych

Tegoroczny sezon letni w farbiarstwie zarobkowym wypadł niepomysłnie. Wskaźnik produkcji farbiarskiej zmniejszył się w stosunku do roku ub. o blisko 50 proc.

Niepomysłny przebieg sezonu w farbiarstwie tłumaczyć należy przede wszystkim słabszą konjunkturą w całym włókiennictwie, od którego farbiarstwo jest ściśle uzależnione oraz tegoroczną modą, która wybitnie nie sprzyjała farbiarstwu zarobkowemu. Modne były gładkie damskie towary w jednym kolorze, przeważnie farbowane w apreturach a nie w farbiarniach zarobko-

wych, farbujących przede wszystkim surowce. Następnie modne są lniane towary w naturalnych kolorach tylko z pewnymi odcieniami, również farbowane w apreturach.

Sezon letni trwał wyjątkowo krótko i skończył się po świętach wielkanocnych. Farbiarnie zarobkowe pracują naogół bardzo słabo, po trzy dni w tygodniu przeciętnie, przygotowując kolekcje. Zdaniem sfer zainteresowanych poprawy w farbiarstwie zarobkowym spodziewać się należy nie wcześniej, jak w sezonie zimowym.

## Kiedy przy bankructwie można pociągnąć żonę upadłego?

Na żądanie wierzyciela Stemplińskiego sąd ogłosił upadłość piekarni mechanicznej, prowadzonej przez Adolfa Berendta (Żeromskiego 91). Chwilę później ogłoszono o znaczył sąd tymczasowo na 21 marca 1933 r. biorąc za podstawę datę protestu, złożonego do akt sprawy przez Stemplińskiego.

Adw. Montlak, pełnomocnik kilku wierzycieli złożył sądowi podanie, w którym stwierdza, iż upadły nie honorował swych weksli już w grudniu 1932 r. i z tego względu wnosił o cofnięcie daty upadłości na ten termin. Domagał się również ogłoszenia upadłości żonie upadłego, Eugenji Berendtovej, gdyż zdaniem jego, Berendtowa brała czynny udział w prowadzeniu przedsiębiorstwa oraz podpisywała zobowiązania firmy. Z tego względu uważał, iż Berendtowa jest współwłaścicielką przedsiębiorstwa i należy jej również ogłosić upadłość.

Sąd handlowy jednak był innego zdania i odmówił ogłoszenia upadłości na 20 grudnia 1932 r.

Według zdania sądu Berendtowa

pomagała jedynie mężowi w sklepie sprzedawać pieczywo, nie dopierał się sąd jednak, by Berendtowa była współmężką męża.

Adw. Montlak nie zgodził się na tego rodzaju zatwierdzenie sprawy i zaskarżył decyzję do sądu apelacyjnego, domagając się ogłoszenia upadłości Berendtovej.

Syndyk wyjaśnił sądowi, że nie udało mu się stwierdzić, by Berendtowa była współmężką do interesów firmy. Weksle wynikające z transakcji czysto handlowych (mąka, drzewo) podpisywane były jedynie przez Berendta, natomiast weksle finansowe na zaciągnięte pożyczki gotówkowe, były częściowo podpisywane również i przez Eugenję Berendt.

Sąd apelacyjny uznał, iż jedynie w przypadku bankructwa podstępnie można pociągnąć żonę upadłego do upadłości, o ile udzielała swe go imienia lub wpływała do aktów działalności przez męża na oszukanie jego wierzycieli.

Sąd apelacyjny zatwierdził decyzję sądu łódzkiego oddalając skargę adw. Montlaka.

## Papiery bez popytu na rynku pieniężnym

Wczoraj na rynku pieniężnym sytuacja nie uległa zmianom. Bank Polski nie zmienił kursu, płacąc za dolary po zł. 5.25, 5.26, 5.29, za funty po zł. 26.90.

Podaż walut tych w Banku Polskim była niewielka, przewyższając notowaną na rynku prywatnym.

Prywatnie dolar kształtował się niżej niżeli w Banku Polskim. Posiadacze dolarów realizowali je chętniej w Banku Polskim. W obrotach prywatnych dolar notowano od zł. 5.26 do zł. 5.25, przy bardzo słabym ruchu. Funt w obrotach prywatnych nie uległ większym zmianom, kształtując się od zł. 27.02 do zł. 26.95. Inne waluty zagraniczne były bez zainteresowania.

Rynek papierów państwowych kształtował się pod znakiem tendencji słabszej, wszystkie papiery były w zaoferowaniu zupełnie bez popytu.

## Długi wojenne na 30 lat?

Według doniesień Reutera z Waszyngtonu, Roosevelt zamierza zaproponować Anglii i wszystkim innym dłużnikom obniżenie ich zobowiązań i zapłacenie pozostałości w 30 latach rocznych bez żadnego procentowania.

Do akt Nr. 615/34 r.

### OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, Leon Wąsowski zamieszkały w Łodzi, przy ul. Narutowicza 10, na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 30 maja 1934 r. o godz. 11 rano odbędzie się licytacja publiczna ruchomości należących do małż. Lewkowicz w ich lokalu w Łodzi, przy ul. Narutowicza 2, składających się z 2 stolików, szafy, stołu, kredensu i 5 krzesel oszacowanych na łączną sumę zł. 600 które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dn. 14.5.34 r.

Komornik (—) Leon Wąsowski.

## Pensjonat „POLANKA” W KOLUMNIE — ul. Lubelska nr. 15, tel. 13

dotychczas w Zaciszu za Włodzimierzowem pod zarz. B. Wollenbergowej czynny z dniem 1 maja. — Inform. w Łodzi: telefon 196-80 i 196-81 (mieszkanie).

## Odpadki niemieckie w Łodzi

szmuglowane w partjach mieszanych surowców

Od dłuższego czasu na rynku łódzkim znajdują się barwione odpadki wełniane pochodzenia niemieckiego. Eksporterzy niemieckich surowców wykorzystują postanowienia polskiej ustawy celnej, która surowce barwione w jednym kolorze celi znacznie wyżej, niżeli mieszane partje surowców. Aby uniknąć wyższego celenia eksporterzy niemieccy do partji zasadniczo jednokolorowej dodają inne odpadki, w ten sposób partja surowców uchodzi za mieszaną i jest znacznie niżej celona, —

Sortowanie różnokolorowych odpadków nie następuje żadnych trudności odbiorcom tutejszym. Barwione surowce cieszą się na tutejszym rynku znacznym popytem. Przemysł tych odpadków, zdaniem tutejszych sfer zainteresowanych, naraża farbiarnie na kolosalne straty, odczuwają one bowiem konkurencję niemieckich barwników bardzo dotkliwie, czego najlepszym dowodem jest fakt, że farbiarnie zmuszone były, na skutek tej konkurencji, zmniejszyć uruchomienie



# Rynek pieniężno-towarowy

## Cedula giełdy łódzkiej

Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi notowano:

	Sprzedż	Kupno
Dolary	5,27	5,26
Budowlana	45,25	45
Dolarówka	53,50	53
Inwestycyjna	113	112,50
Bank Polski	85	84
Tendencja	cokolwiek mocniejsza	

## Warszawska giełda pieniężna

### DEWIZY

Belgia 123,70 Gdańsk 172,63 Holandia 358,90, Kopenhaga 120,70, Londyn 27,02 Nowy Jork 5,28 i pół Nowy Jork — kabel 5,29 Paryż 84,94, Praga 22,05 Szwajcaria — 172,07, Sztokholm 139,30, Włochy 4504, Berlin 209,35.

Banknoty dolarowe w obrotach pozagiełdowych 5,27. Rubel złoty 4,61. Dolar złoty 8,92 i ćwierć Gram czystego złota 5,9244. Marka niemiecka w obrotach prywatnych 207,25. Funt sterlingów 27,00.

### PAPIERY PROCENTOWE

3 proc. pożycz. budowlana 44,85—45,00. 7 proc. stabilizacyjna 66,23 66,50, 4 proc. premijowa dolarowa 53,15, 5 proc. konwers. 65,75, 6 proc. dolarowa 76,56, 6 proc. kolejowa konw. 58,00. 8 proc. BGK 94,00, 8 proc. przem. pol. 73,25, 7 proc. ziemskie dolar. 33,50, 4 i pół proc. ziemskie 49,50, 4 proc. ziemskie 43,00 5 proc. Warszawy 1933 r. 56,25, 4 i pół proc. Warszawy — 60,00 5 proc. Łodzi 1933 r. 49,75,

5 proc. Piotrkowa 1933 r. 45,50. 6 proc. oblig. Warszawy 6 em. 52,25 8 i 9 em. 50,75.

### AKCJE

Bank Polski 85,50, Częstocice 20,00, Warsz. tow. fabr. cukru 19,00 Lilpop 12,25 (sztuki pojedyncze), Rudzki 3,05—3,30 Starachowice — 10,85, Haberbusch 39,00.

Tendencja mocniejsza dla pożyczek państwowych, Listów zastawnych, obligacji m. st. Warszawy i akcji.

### NOTOWANIA BAWELNY

LIWERPOOL  
Loco 6,15 maj 5,88 czerwiec 5,88 lipiec 5,89 sierpień 5,87 wrzesień 5,85 październik 5,83 listopad 5,81, grudzień 5,81 styczeń 5,81 luty 5,81, marzec 5,81 kwiecień 5,81 maj 5,81 czerwiec 5,81 lipiec 5,81.

Egipska: Loco 8,38 maj 8,12 lipiec 8,22 październik 8,22 listopad 8,22 grudzień 8,18 styczeń 8,18 marzec 8,22.

Upper: Loco 6,01 maj 6,50 lipiec 6,48 październik 6,48 listopad 6,51 grudzień 6,54 styczeń 6,54 marzec 6,55.

### BREMA

Loco 13,19 lipiec 13,12 październik 13,33 grudzień 13,45 styczeń 13,48 marzec 13,61.

### ALEKSANDRIJ

Maj 15,03 lipiec 15,16 listopad 15,46 styczeń 15,44 marzec 15,33.

Ashmout: czerwiec 11,55 sierpień 11,60 październik 11,60 grudzień 11,70 luty 11,80.

# WIADOMOŚCI SPORTOWE

## Mistrzostwa tennissowe Warszawy

Mistrzostwa tennissowe Warszawy odbędą się w dniach 23 — 27 maja na kortach Warszawskiego Lawn Tennis Klubu w parku im. Sobieskiego. Turniej ten rozegrany zostanie niemal wyłącznie w konkurencji krajowej, a udział w nim wezmą niemal wszyscy najwybitniejsi zawodnicy z wyjątkiem Tłoczyńskiego i Hebdy. Ze znanych zawodników zgłosili się już dotychczas: Warmiński, Wittman, bracia Jerzy i Maks Stolarowowie, Popławski, Spychała i inni, a z pośród pań Volkmerówna, Lilpopówna, Orzechowska, Matuszewska i in.

Organizatorzy liczą na to, że w turnieju weźmie również udział i Tłoczyński, o ile o meczu z Francją nie będzie się czuł zbyt zmęczony. Odbędą się gry pojedyncze pań i panów gra podwójna oraz gra mieszana.

## Hakoah — Gwiazda

W najbliższą niedzielę przybywa do Łodzi piłkarska drużyna warszawskiej Gwiazdy na zawody z Hakoahem. Mecz ten odbędzie się na boisku WKS. o godzinie 17, przyczem możliwe, że w barwach Hakoahu zagra wreszcie Bernstein, gdyż zgłoszenie jego przesłał zarząd L. O. Z. P. N. do PZPN. i czeka na potwierdzenie, gdyż wszystkie przeszkody są już usunięte.

## Przygotowania do biegu Berlin — Warszawa

W niedzielę bawić będą w Łodzi delegaci Niemieckiego związku kolarskiego, którzy przyjeżdżają do Polski w związku z przygotowaniem do meczu kolarskiego Polska — Niemcy na trasie Berlin — Warszawa, która prowadzić będzie również przez Łódź. Na spotkanie gości udaje się prezes ŁOZTK p. Artur Thiele poczem w Tyvoli odbędzie się w niedzielę o godz. 20 konferencja delegatów niemieckich z zarządem łódzkiego okręgowego związku towarzystw kolarskich. Następnie prezes Thiele uda się z gośćmi do Warszawy.

## 7 narodowości startuje w zawodach hipicznych

W dniach od 1 — 11 czerwca odbędą się międzynarodowe zawody konne w Warszawie, w których udział wezmą ekipy 7 narodowości. Tak liczna obsada międzynarodowa zapowiada niezwykle ciekawą konkurencję. Zgłosiły swe ekipy: Francja, Niemcy, Włochy, Holandia, Szwecja, Rumunia i Łotwa, oraz wszyscy czolowi kawalerzyści polscy.

Zawody odbędą się na torze hipicznym w Łazienkach, który w tym celu przygotowywany jest specjalnie. Wszystkie dotychczasowe przeszkody zostaną przebudowane, jako przestarzałe i zmodernizowane na wzór torów zagranicznych.

## „GŁOS PORANNY”

nabyć można w Inowłodzu, Teofilowie i przyległych letniskach u p. Lewenberga

DOTYCHCZASOWY skład mebli jest do wynajęcia. Główna 67. Wiadomość u gospodarza Główna 69.

## Skład berlińskiej Minerwy na mecz ŁTSG i ŁKS.

W związku z przyjazdem berlińskiej drużyny piłkarskiej „Minerwa 93” na dwa mecze do Łodzi z ŁTSG i ŁKS. w dniu Zielonych Świąt dowiadujemy się, że goście grać będą w następującym składzie:

Bramkarz — Beisel, obrońcy — Senger, Iwankowski Fr., pomocnicy — Szulc, Hibner, Weich, napastnicy — Seifert, Szulc II, Reweński, Iwankowski E., Pryzok.

„Minerwa 93” należy do I-ligi berlińskiej i w tegorocznych rozgrywkach o mistrzostwo zajęła trzecie miejsce po Victorji i Tennis Borussia. Nie wiele jednak ustępuje tym drużynom, dowodem czego jest, że obydwie wspomniane kluby reprezentujące czołową klasę niemiecką udało jej się pokonać.

Z wymienionych graczy bezspornie najlepszym jest środkowy pomocnik Hibner, który grał w reprezentacyjnej drużynie Rzeszy przeciwko zawodowej reprezentacji Anglii. Ze względu na przeciwnika, wybór, jaki padł na Hibnera, mówi sam za siebie o jego kwalifikacjach piłkarskich.

Pozatem niebezpiecznym jest lewoskrzydłowy Pryzok, reprezentant niemieckiej drużyny akademickiej, która brała udział w igrzyskach akademickich w Rzymie. Pozostali gracze niemal bez wyjątku reprezentowali niejednokrotnie barwy Berlina w meczach międzymiastowych. Berlińczycy przyjeżdżają jutro, t. j. w sobotę na dworzec Kaliski o godz. 19.45.

## Dla zawodników

### bezpłatny przejazd do Lublinka

W związku z wielkimi imprezami sportowymi „Dnia Legionów” w poniedziałek, dnia 21 b. m. w Lublinku, dowiadujemy się, że wszyscy zawodnicy, którzy zgłoszą się do biegu naprzelaz na dystansie około 5 km., otrzymają zwrot kosztów przejazdu w obie strony oraz będą mogli być widzami całej imprezy.

Dalsze zgłoszenia przyjmuje sekretariat ŁOZLA. (ul. POW, dawn. Skwerowa 1) w dniu dzisiejszym w godz. wieczorowych oraz jutro w sobotę od godz. 17 — 19. Zgłoszenia przyjmowane będą również na miejscu przed startem

który nastąpi o godz. 14.45 ŁOZLA. zwraca się z apelem do wszystkich klubów łódzkich, by zgłaszały, ze względu na charakter imprezy — zawodników swych masowo (wpisowe wynosi tylko 25 gr.).

Zgłosiły już swych biegaczy: ŁKS., K. P. Zjednoczone, Strzelec i in., tak że spodziewany jest udział w biegu wszystkich czołowych zawodników lokalnych. Dla zwycięzców przewidziane są nagrody oraz piękna statuetka z brązu dłuta art.-rzeźbiarza Kowalewskiego.

## Łódź — Białystok

### Mecz lekkoatletyczny pań i panów

Po nawiązaniu ściślejszego kontaktu z Poznaniem łódzka lekka atletyka pozyskała jeszcze jednego przeciwnika na mecz międzymiastowy. Jest nim Białystok, w szeregach którego znajdują się zawodnicy jednego z najlepszych klubów lekkoatletycznych w Polsce, a mianowicie Jagiellonji.

Z Białymstokiem walczyć będą nasze panie, jak i panowie. Trudno przypuszczać, aby nasza reprezentacja męska mo-

gła coś wskórać z przeciwnikiem, mającym w swych szeregach wszechstronnego Lughaua, świetnych biegaczy Strzałkowskiego i Kucharskiego i innych. Natomiast sądzimy, że panie nasze dadzą sobie radę i w ten sposób przyczynią się wybitnie do poprawienia ogólnej punktacji zawodów.

Mecz Łódź — Białystok odbędzie się w Łodzi w dniu 27 maja.

## Izba Handlowa Polsko-Palestyńska

### Oddział w Łodzi

zawiadamia, że

**we wtorek, dn. 22 b. m. punktualnie o godz. 8.30 wiecz. odbędzie się zebranie organizacyjne**

### sekcji dzianej

**a w środę, dn. 23 b. m. punktualnie o godz. 8.30 wiecz. zebranie organizacyjne**

### sekcji pończoszniczej i rękawicznej

i zaprasza na powyższe zebrania do lokalu Izby, przy ul. Piotrkowskiej 113 wszystkich zainteresowanych.

### Lokale

5-CIO i 6-CIO - POKOJOWE mieszkania z wszelkimi wygodami natychmiast do wynajęcia. Piramowicza 15 (Narutowicza 44). Dozorca wskazuje. 7370-3

STAJNIA ciepła i duża w murowanym budynku, mogąca pomieścić 4 konie, natychmiast do wynajęcia. Wiadomość u dozorczy ul. Śródmiej ska 54. Bliższych informacji udzieli administrator domu Kazimierz Woźniak, Gdańska 114 m. 1.

2 POKOJE z kuchnią do wynajęcia front, słoneczne. Główna 67. Wiadomość u gospodarza.

### Uzdrowiska

PENSJONAT „Melanja” w Głównie Fuchsowej i Pinusówny czynny. Kuchnia wykwiatna, radjo, plaża, kąpiele rzeczne. Zgłoszenia na miejscu.

PENSJONAT „Różana” Jadwigi Łukowskiej i Fr. Bruzdowej w Włodzimierzowie, poczta Przyglów już czynny. Informacje pocztą — w Łodzi u p. Tochtermannowej, Al. Kościuski 57 tel. 191-16.

### PERŁA UZDROWISK ŚLĄSKICH

## JASTRZĘBIE - ZDRÓJ

Radioaktywne kąpiele solankowo-jodobromowe, — borowinowe, kwasoweglowe-tlenowe. Elektro i hydroterapija. Inhalacje. Pijalnia.

LECZY SKUTECZNIE: reumatyzm, ischias, artretyzm, choroby kłębec, skrofuloze, choroby serca i t. d.

Niezwykle obniżone kuracje ryczałtowe we wszystkich sezonach.

185<sup>50</sup> wynosi w I i III. sezonie kuracja ryczałtowa w raz z taksa klimatyczna, 2-krotna porada i opieka lekarska, wszelkimi zabiegami leczniczymi i kąpielami, saodynowaniem przez lekarza zdrowego, oddzielnym pokojem, ze światłem, obsługa, pościela, bielizna i utrzymaniem (3-krotny posiłek dziennie).

3-tyg. kuracja rycz. z 5-krotnym posiłkiem dziennie — zł. 206.50  
4 : : : z 3-krotnym : : : : : 240.—  
4 : : : z 5-krotnym : : : : : 268.—

Zadnych opłat dodatkowych. Dworzec, pocztą i telefon na miejscu. Prospekty na żądanie.

Wszelkich Informacyj udziela Zakład Kąpielowy.

## Pensjonat „ZDROWIE” WISNIOWA GÓRA

Telefon nr. 7.

pod kierunkiem p. RAPAPORTOWEJ

### ZOSTAŁ OTWARTY

w nowowbudowanej, wielce komfortowo, z wszelkimi wygodami (woda bieżąca, łazienki, radio, gry towarzyskie, sala dancingowa) urzędzonej willi. Wykwintna kuchnia, pierwszorządna obsługa. — Ceny przystępne. — Informacje: Wisniowa-Góra, Tel. nr. 7.

## Ogłoszenia drobne

### Kupno i sprzedaż.

### Różne

**ZŁOTO, SREBRO, biżuterję i kwity lombardowe kupuje i płaci najwyższe ceny Magazyn jubilerski I. Fijałko, Piotrkowska 7.**

**!! BRYLANTY !!** ZŁOTO, SREBRO, BIŻUTERJĘ, kwity lombardowe kupuje i płaci najwyższe ceny. Magazyn jubilerski M. Miśca, Piotrkowska 30.

**Nie zapomnij nabyć przed wyjazdem na urlop pióro wieczne** Ceny znacznie niższe **A. J. Ostrowski S-cy** Piotrkowska 55.

**DO SPRZEDANIA** dobrze prosperujący handel win, wódek i towarów kolonialnych w centrum miasta. Sub. „Sprzedaż”. 91-3

**KSIĄŻEK** Wypożyczalnia „Literatura”, ul. Piotrkowska 121. Ostatnie polskie i niemieckie nowości! Nowe czyste tomy. Czynna od 10—7 wiecz.

**BIURA PROŚB.** Przygotowuję do egzaminów na prowadzenie biura próśb i podań. Oferty pod „Gwaraneja” 357—2

**DNIA 13 b. m.** wykradzono 4 następujące weksle. 1) nr. 220 na zł. 150.— pl. 2. 9. 34, 2) nr. 221 na zł. 150.— pl. 9. 9. 34, 3) nr. 222 na zł. 150.— pl. 16. 9. 34, 4) nr. 223 na zł. 150.— pl. 23. 9. 34. z wystawienia Zysmana Najmana, Łódź, 11 Listopada 12. Weksle powyższe unieważnia się.

**ZGUBIONO** kwit kaucyjny Elektrowni Łódzkiej nr. 45962 z dn. 22. X. 1927 na zł. 15.— Chaim Fryzer, Kilińskiego 44.



Na nadchodzące

**Zielone Świątki**

POLECA

**Cukiernia F. GRYCENDLERA**

Piotrkowska 62, tel. 214-87

znane ze swej dobroci

wyroby cukiernicze

Do akt. Nr. Km. 625 | 34

**Obwieszczenie**

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi Leon Wąsowski zam. w Łodzi przy ul. Narutowicza 10 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 30 maja 1934 r. o godz. 11 r. odbędzie się licytacja publiczna ruchomości należących do f. „Kopel, Gutman i Perlberg” w jej lokalu w Łodzi przy ul. Magistrackiej 31 składających się z maszyny do pisania, 2 biurka i 10 warsztatów tkackich oszacowanych na łączną sumę zł. 2.700 które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym

Łódź, dn. 14.5. 1934

Komornik (—) Leon Wąsowski.

Do akt. Nr. Km. 621 | 1934

**Obwieszczenie.**

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, Leon Wąsowski zamieszkały w Łodzi przy ul. Narutowicza 10, na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 30 maja 1934 roku o godz. 11 r. odbędzie się licytacja publiczna ruchomości, należących do Alfreda Sztraucha w jego lokalu w Łodzi przy ul. Narutowicza 18 składających się z urządzenia sypialni, gabinetu i stołowego oszacowanych na łączną sumę zł. 1070 które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, 14.5. 34 r.

Komornik (—) Leon Wąsowski.

Do akt. Nr. 616 | 1934

**OBWIESZCZENIE.**

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi Leon Wąsowski zam. w Łodzi, przy ul. Narutowicza 10, na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 30 maja 1934 r. o godz. 11 r. odbędzie się licytacja publiczna ruchomości, należących do małż. Unger w ich lokalu w Łodzi przy ul. Narutowicza 2 składających się z stołu, 4 krzesel, fotela, biurka, zegara, 2 stolików, toaletki, szafy, lampy, kredensu i patefonu oszacowanych na łączną sumę zł. 740 które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dn. 14.5. 1934

Komornik (—) Leon Wąsowski

Dr. med.

**L. BERMAN**

Specjalista chorób wenerycznych, skórnych i moczopielowych

**Cegielniana 15,**  
tel. 149-07Przyjmuje od godz. 8 — 11 rano  
od 4 — 8 w. w niedzielę i święta  
od 9 — 1 po poł.

Ceny lecznicowe.

Dr. med.

**Artur Banasz**

chirurg-urolog

Wólczańska 23

przyjmuje od 4 do 6 pp.

Dla niezamożnych ceny  
lecznicowe**Grand-Kino**

Początek o godz. 4-ej

**Dziś premiera**

pod znakiem

**HUMORU  
WERWY  
RADOŚCI**Szampańska, pełna pikanterji  
i czaru, komedia p. t.**Noc dla Ciebie**

W rolach głównych:

**LIDA BAAROWA  
LIRA HERMANOWA**

Film całkowicie mówiony i śpiewany po czesku

Nadprogram: Tygodnik Paramountu i aktualności  
krajowe.**Ceny niższe: 1.09, 1.50; 2.20**

Bilety bezpłatne i ulgowe bezwzględnie nieważne

**Dr. S. Kantor**

Spec. chorób skórnych, wenerycznych i moczopielowych

przeprowadził się na  
**UL. PIOTRKOWSKA 90**

tel. 129-45.

Przyjmuje od 8—2 i od 5—9 wiecz.  
W niedzielę i święta od 8—2.

Dla niezamożnych ceny lecznicowe.

Doktor

**REICHER**Specjalista chorób skórnych  
i wenerycznychleczenie niemocy płciowej  
**Poludniowa 28, tel. 201-95**przyjm. od 8—11 rano i 5—8 w.  
w niedzielę i święta od 9—1 pp.**PORADNIA****WENEROLOGICZNA**LECZENIE CHOROŃ  
WENERYCZNYCH I SKÓRNYCHZostała  
przeniesiona **Zielona 2**

9 rano do 9 wieczór.

**PORADA 3 zł.**Dzieci i kobiety przyjmuje kobieta  
lekarz 11—1 i od 3—4 pp.

PRZYCHODNIA

**WENEROLOGICZNA**

Lekarzy specjalistów

**Zawadzka 1, tel. 205-38**

czynna od 8 r. do 9 wiecz.

Choroby weneryczne, moczopielowe  
i skórne. Porady seksualne.**Stacja zapobiegawcza**  
czynna całą dobę.Dla Pań oddzielna poczekalnia  
Porada 3 zł.**Nowo-otwarta Lecznica**

Lokarzy Specjalistów

**Gdańska 20** telefon  
116-44.

czynna od 9—8-ej wiecz.

Przyjmuje wa wszelkich specjal-  
nościach. Wszelkie zabiegi.

Analizy lekarskie

Wizyty w domu.

**Institut de Beauté****POMA****Piotrkowska 121**

poprzeczna oficyna, I piętro.

Tel. 155-55

Bezpłatne porady  
kosmetyczne!**Dźwiękowy Kino-Teatr  
„Przedwiośnie”**Żeromskiego 74.  
róg Kopernika, tel. 129-88

Dziś premiera!

Wielki świąteczny program.

Najwesejsza polska komedia wojskowa p. t.

**PARADA REZERWISTÓW**

Film tysiąca pomysłów, pięknych melodji i humoru.

W rolach głównych: **Tola Mankiewiczówna, Adolf Dymśa, Władysław Walter i St. Sielański**Następny program: **Świat jest piękny** W roli głównej **Maurke Chevalier.**

Ceny miejsc: I — 1.09, II — 90 gr., III — 50 gr.

Początek w niedzielę i święta o godz. 12 w poł.

Passe-partouts i bilety ulgowe w święta nieważne.

**Prenumerata** miesięczna „Głosu Porannego” ze wszystkimi do-  
datkami wynosi w Łodzi zł. 4.60, za odosłanie —  
40 groszy, z przesyłką pocztową w kraju — zł. 6.—, zagranicą — zł. 9.—

Rękopisów redakcja nie zwraca.

**Ogłoszenia** za wiersz milimetry 1-szpaltowy (strona 5 szpalt): 1-sza strona 2 zł., Reklamy tekstem  
redakcyjnym zł. 1.50; w tekście: z zastrzeżeniem miejsca 60 gr., bez zastrzeżenia miejsca  
50 gr., nekrologi 40 gr. Zwyczajne (str. 10 szpalt) 12 gr. Drobne 15 gr. za wyraz, najmniejsze ogłoszenie zł. 1.50  
Poszukiwane pracy 10 gr. za wyraz, najmniejsze zł. 1.20. Ogłoszenia zaręczynowe i zaślubinowe 12 zł. Ogło-  
szenia zamiejscowe obliczane są o 50% drożej, firm zagr. 100%. Za ogłoszenia tabelaryczne lub fantaz. dodatek  
50%. Ogłoszenia dwukolor. o 50% drożej.Redaktor: **Eugenjusz Kronman.** Za Wydawnictwo odp. Eugenjusz Kronman. „Prasa”, wydawnicza sp. z ogr. odp. W drukarni własnej Piotrkowska 101